



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 18 decembrie 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor electrice

În temeiul art. 4 alin. (1) lit. 1), art. 62 alin. (1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1.1. Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor electrice, conform anexei nr. 1;

1.2. Lista hotărârilor Guvernului care se abrogă, conform anexei nr. 2.

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul interimar al energiei

DORIN RECEAN

REGULAMENT

privind zonele de protecție a rețelelor electrice

Secțiunea 1

Dispoziții generale

1. Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor electrice (în continuare – *Regulament*) are drept scop:

1.1. asigurarea integrității și protecției rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora;

1.2. asigurarea funcționării și exploatării normale a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora;

1.3. prevenirea accidentelor, a pericolelor pentru persoane, bunuri și mediu.

2. Prevederile prezentului Regulament se aplică la proiectarea, construcția, modernizarea, reparația, mentenanța și exploatarea rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora, și stabilesc:

2.1. principiile de delimitare a zonelor de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora;

2.2. condițiile tehnice, precum și respectarea restricțiilor și interdicțiilor ce se impun pentru utilizarea terenurilor și a construcțiilor din zonele de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora;

2.3. condițiile de realizare a lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora;

2.4. condițiile de coordonare de către operatorii de sistem/producători/consumatori noncasnici a amplasării construcțiilor provizorii și a instalațiilor în zonele de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor sau ale consumatorilor noncasnici.

3. Prezentul Regulament este obligatoriu pentru operatorii de sistem, autoritățile administrației publice, producătorii și consumatorii noncasnici, pentru proiectanți, verificatori de proiecte, electricieni autorizați, personalul

laboratoarelor electrotehnice, deținătorii de terenuri și construcții amplasate în zonele de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, pentru persoanele fizice și juridice care desfășoară sau intenționează să efectueze lucrări de construcție sau oricare alte activități în zonele de protecție a rețelelor electrice, precum și pentru alte persoane fizice.

4. Zonele de protecție a rețelelor electrice se stabilesc pentru următoarele obiecte ale rețelelor electrice:

4.1. liniile electrice aeriene;

4.2. liniile electrice în cablu;

4.3. stațiile electrice, posturile de transformare și de distribuție;

4.4. celulele de secționare și echipamentele de comutație instalate pe linii electrice;

4.5. liniile electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora.

5. Operatorii de sistem, autoritățile administrației publice, proiectanții, verificatorii de proiecte, electricienii autorizați, personalul laboratoarelor electrotehnice, deținătorii de terenuri și construcții, persoanele fizice și juridice care desfășoară lucrări de construcție sau oricare alte activități în zonele de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora, poartă răspundere pentru nerespectarea cerințelor prezentului Regulament în conformitate cu legislația.

6. La efectuarea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, se respectă cerințele stabilite în documentul normativ-tehnic NEI-02:2019 „Normele de securitate la exploatarea instalațiilor electrice”, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 394/2019.

7. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, precum și următoarele noțiuni:

7.1. *linie electrică aeriană (LEA)* – instalație electrică montată în aer liber, alcătuită din conductoare izolate sau neizolate, izolatoare, cleme, armături, stâlpi, fundații, elemente de susținere și instalații de legare la pământ, care servește la transportul și/sau distribuția energiei electrice;

7.2. *linie electrică în cablu (LEC)* – instalație electrică alcătuită dintr-un cablu sau din câteva cabluri paralele, legate cu manșoane de cuplare, de oprire și

terminale, precum și cu elemente de montare, care servește la transportul sau distribuția energiei electrice;

7.3. *culoar de trecere a liniei electrice aeriene* – suprafață terestră situată de-a lungul LEA și spațiul aerian de deasupra sa, în care se impun restricții și interdicții din punctul de vedere al coexistenței LEA cu elementele naturale, cu obiecte, construcții, instalații;

7.4. *obiect al rețelelor electrice* – linie electrică, stație electrică, post de transformare și de distribuție, celulă de secționare;

7.5. *mecanisme* – macarale de toate tipurile, dispozitive hidraulice de ridicare, turnuri telescopice, excavatoare, tractoare, autoîncărcătoare, mașini de săpat gropi, scări mobile cu acționare mecanică etc.;

7.6. *acord privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice* – document întocmit pe un formular de formă stabilită, care prevede executarea unor lucrări în zona de protecție a rețelei electrice și conține descrierea lucrărilor planificate, locul executării acestora, data și durata executării, măsurile de siguranță la pregătirea locului de muncă și la executarea lucrărilor, componența echipei de lucru și persoanele responsabile de executarea în siguranță a lucrărilor;

7.7. *zonă de protecție a rețelelor electrice* – zonă adiacentă rețelelor electrice, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelei electrice și în jurul altor obiecte ale rețelei electrice, în ale cărei limite se introduc interdicții privind accesul persoanelor, efectuarea lucrărilor stabilite și regimul construcțiilor în scopul asigurării condițiilor normale de exploatare și al excluderii posibilității de deteriorare a rețelelor electrice;

7.8. *zonă de protecție a liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic* – zonă adiacentă liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic, amplasată în afara proprietății acestuia, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului liniei electrice, în ale cărei limite se introduc interdicții privind accesul persoanelor, efectuarea lucrărilor stabilite și regimul construcțiilor în scopul asigurării condițiilor normale de exploatare și al excluderii posibilității de deteriorare a liniei electrice.

Secțiunea a 2-a

Delimitarea zonelor de protecție a rețelelor electrice

8. La delimitarea zonelor de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, se ia în considerare complexul de factori naturali, economici și sociali ai zonei și caracteristicile acestora, astfel încât coexistența ansamblului să asigure funcționarea normală a obiectelor rețelelor electrice ale operatorilor de sistem, inclusiv a liniilor electrice ce aparțin producătorilor și consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora și evitarea punerii în pericol a

persoanelor, a bunurilor și a mediului.

9. Stabilirea zonelor de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, nu privează deținătorii de terenuri de dreptul de proprietate sau de posesie de care dispun. Terenurile aflate în zonele de protecție a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, se utilizează de către aceștia conform destinației, cu respectarea prezentului Regulament.

10. Datele privind amplasarea în teren a rețelelor electrice și a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici se prezintă autorităților administrației publice locale de către operatorii de sistem, de către producători sau consumatorii noncasnici, în termen de 30 zile de la data punerii în funcțiune a acestora, pentru a fi transpuse pe hărțile funciare ale unităților administrativ-teritoriale.

11. Operatorii de sistem, producătorii și consumatorii noncasnici oferă gratuit persoanelor fizice și juridice interesate, la solicitarea scrisă a acestora, informații privind amplasamentul rețelelor electrice și a liniilor electrice ce aparțin producătorilor și consumatorilor noncasnici. Termenul de prezentare a informațiilor nu depășește 7 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

12. Delimitarea zonelor de protecție a rețelelor electrice se face ținând cont de cerințele privind siguranța obiectivelor învecinate cu rețelele electrice, și anume:

12.1. cerințele privind protecția fondului forestier și a spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale;

12.2. cerințele privind siguranța și protecția infrastructurii feroviare;

12.3. cerințele privind zona drumurilor publice și zonele de protecție a acestora;

12.4. cerințele privind protecția albiilor, a malurilor și a lucrărilor de gospodărire a apelor;

12.5. regulile cu privire la siguranța construcțiilor și la apărarea interesului public;

12.6. cerințele privind stabilirea zonelor de protecție pentru instalațiile tehnologice componente ale rețelelor de transport și de distribuție a gazelor naturale;

12.7. cerințele privind stabilirea zonelor de protecție pentru instalațiile tehnologice componente ale rețelelor termice;

12.8. regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice;

12.9. cerințele privind stabilirea zonelor supuse servituții aeronautice.

13. Pentru LEA, zona de protecție a rețelelor electrice, precum și a liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic este zona de-a lungul LEA, constituită din terenul și spațiul aerian limitate de planurile verticale, depărtate din ambele părți ale liniei electrice de la conductoarele extreme fără devieri după cum urmează:

13.1. LEA cu conductoare neizolate de tensiune nominală mai mică sau egală cu 1 kV – 2 m;

13.2. LEA cu conductoare izolate de tensiune nominală mai mică sau egală cu 1 kV – 1 m;

13.3. LEA cu conductoare neizolate de tensiune nominală cuprinsă între 1 kV și 10 kV – 10 m;

13.4. LEA cu conductoare protejate de tensiune nominală cuprinsă între 1 kV și 10 kV – 5 m;

13.5. LEA de tensiune nominală 35 kV – 15 m;

13.6. LEA de tensiune nominală 110 kV – 20 m;

13.7. LEA de tensiune nominală 330 kV sau mai mare – 30 m.

14. În cazul în care LEA traversează râuri și/sau bazine acvatice navigabile, zona de protecție se stabilește la o distanță în plan orizontal de 100 m de la conductoarele extreme ale LEA.

15. Pentru LEC, zona de protecție a traseului de cabluri este simetrică față de axul traseului LEC și se delimitează prin planuri verticale, îndepărtate de la conductoarele extreme ale cablului/cablurilor, după cum urmează:

15.1. în cazul instalării LEC în pământ, în afara localităților – la o distanță de 1 m;

15.2. în cazul instalării LEC în pământ, în localități – la o distanță de 0,6 m în direcția clădirilor/construcțiilor și de 1 m – în direcția părții carosabile a drumurilor;

15.3. în cazul instalării aeriene, în exteriorul clădirilor zona de protecție este delimitată la distanțele minime tehnologice normate pentru canalele de cabluri conform normelor de proiectare;

15.4. în cazul instalării LEC în pământ, pe terenurile spațiilor verzi sau alte spații din localități, unde vegetația forestieră (arbori) este prezentă, zona de protecție se va aplica conform prevederilor Normativului în construcții NCM B.01.05.

16. În cazul în care LEC traversează râuri și bazine acvatice, zona de protecție a liniilor electrice se stabilește la o distanță în plan orizontal de 100 m de la conductoarele marginale ale cablului/cablurilor LEC.

17. Pentru stațiile electrice, zonele de protecție se stabilesc ținând cont de tensiunea nominală cea mai înaltă a stației electrice, ca zone adiacente, delimitate prin planuri verticale, îndepărtate de la fiecare latură a perimetrului stației electrice după cum urmează:

- 17.1. pentru stațiile electrice cu tensiunea nominală 35 kV – 15 m;
- 17.2. pentru stațiile electrice cu tensiunea nominală 110 kV – 20 m;
- 17.3. pentru stațiile electrice cu tensiunea nominală superioară 330 kV sau mai mare – 30 m, pe fiecare latură a acesteia.

18. Pentru posturile de transformare, punctele de alimentare/secționare, celulele de secționare, echipamentele de comutație cu tensiunea nominală 6(10) kV, în funcție de realizarea constructivă, zona de protecție se delimitează prin planuri verticale, îndepărtate de la fiecare latură a perimetrului postului de transformare, după cum urmează:

- 18.1. posturi de transformare 6(10) kV/0,4 kV, cu instalație de racordare aeriană – 10 m;
- 18.2. posturi de transformare 6(10) kV/0,4 kV, cu instalație de racordare în cablu – 5 m;
- 18.3. puncte de distribuție, celule și echipamente de secționare și de comutație cu tensiunea 6(10) kV – 10 m.

19. Documentele confirmative privind amplasamentul rețelelor electrice, întocmite în modul stabilit de legislație, se păstrează la operatorii de sistem care sunt obligați să prezinte, la solicitarea autorităților administrației publice locale sau a deținătorilor de terenuri, informații despre amplasarea pe teren a rețelelor electrice.

20. Amplasarea pe teren a rețelelor electrice și a liniilor electrice ce aparțin producătorilor sau consumatorilor noncasnici se trasează inclusiv în partea grafică a documentației cadastrale a deținătorilor de terenuri, pe care le păstrează întreprinderile de stat sau private care execută lucrări cadastrale. În cazul în care hotarele terenului se modifică, autoritățile administrației publice locale sau alte autorități administrative informează despre aceasta gestionarul rețelelor electrice și al liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic.

21. Informația cu privire la rețelele electrice, drepturile asupra acestora, zonele de protecție a acestora, precum și restricțiile aferente zonelor de protecție se va obține din Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, creat în conformitate cu legislația privind evidența rețelelor edilitare.

Secțiunea a 3-a

Restricții și interdicții privind utilizarea terenurilor din zonele de protecție a rețelelor electrice

22. Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor și a bunurilor sau a nu obstrucționa desfășurarea, în zonele de protecție a rețelelor electrice, a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, întreținere și exploatare a rețelelor electrice, operatorii de sistem au dreptul să solicite restrângerea sau sistarea, pe durata efectuării lucrărilor, a activităților desfășurate în zona de protecție a rețelei electrice. În acest caz, persoanele afectate sunt informate în scris cu cel puțin 7 zile înainte despre data începerii și, respectiv, a finalizării lucrărilor.

23. Se interzice edificarea clădirilor rezidențiale și nerezidențiale în zonele de protecție a rețelelor electrice.

24. Fără acordul în scris al operatorului de sistem, persoanelor fizice și juridice li se interzice efectuarea oricăror acțiuni ce pot conduce la perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, la deteriorarea acestora sau la accidente, cum ar fi:

24.1. să amplaseze construcții provizorii sau să efectueze reconstrucția/demolarea clădirilor în zona de protecție a rețelelor electrice;

24.2. să efectueze excavații de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor electrice;

24.3. să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele electrice și în zona de protecție a rețelelor electrice;

24.4. să intervină în orice alt mod asupra rețelelor electrice.

25. În scopul protecției rețelelor electrice, persoanelor fizice și juridice li se interzice:

25.1. să arunce obiecte de orice fel pe rețelele electrice;

25.2. să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor electrice;

25.3. să limiteze ori să îngreudească prin împrejurimi, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua electrică;

25.4. să efectueze activități în zona de protecție a rețelelor electrice, precum amenajarea terenurilor sportive, a stadioanelor, a târgurilor, a stațiilor pentru transportul public, a parcarilor pentru toate tipurile de mașini și mecanisme, vânarea pasărilor aflate pe pilonii sau conductoarele LEA, amenajarea cantonamentelor de câmp, lansarea zmeielor, a modelelor sportive ale aparatelor de zbor, inclusiv a celor ghidate, organizarea diverselor manifestări cu antrenarea unui număr mare de oameni care nu sunt angajați în executarea unor lucrări autorizate în modul stabilit.

26. În cazul în care, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, au fost emise autorizații de construire care au permis efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor electrice,

beneficiarul sau proprietarul construcției este obligat să acorde acces operatorului de sistem pentru executarea lucrărilor de exploatare, de întreținere sau de modernizare a rețelelor electrice.

Secțiunea a 4-a

Atribuțiile autorităților administrației publice locale privind utilizarea terenurilor din zonele de protecție a rețelelor electrice

27. În scopul executării prevederilor prezentului Regulament, autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

27.1. să contribuie la informarea populației, a instituțiilor și a agenților economici despre cerințele și consecințele nerespectării prezentului Regulament;

27.2. să informeze solicitanții de certificate de urbanism pentru proiectare și de autorizații de construire care planifică realizarea unor construcții în apropierea rețelelor electrice, despre interzicerea edificării clădirilor rezidențiale și nerezidențiale în zonele de protecție a rețelelor electrice și despre obligația coordonării prealabile cu operatorul de sistem al amplasamentului construcției provizorii în zona de protecție a rețelei electrice;

27.3. să informeze operatorul de sistem despre modificarea hotarelor de folosire a terenurilor din zonele de protecție a rețelelor electrice;

27.4. să informeze populația despre obligațiile operatorilor de sistem privind defrișarea și tăierile de modelare a vegetației forestiere în scopul creării și menținerii distanței de apropiere față de rețelele electrice.

28. La eliberarea certificatelor de urbanism pentru proiectare, a autorizațiilor de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale sau pentru construcții provizorii, emitentul certificatului de urbanism sau al autorizației de construire este obligat să respecte prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, precum și cerințele față de zonele de protecție a rețelelor electrice, a liniilor electrice ale producătorilor sau consumatorilor noncasnici, stabilite în prezentul Regulament.

29. Se interzice emitentului certificatului de urbanism sau al autorizației de construire să elibereze certificate de urbanism pentru proiectare și autorizații de construire care permit edificarea clădirilor rezidențiale și nerezidențiale în zonele de protecție a rețelelor electrice.

Secțiunea a 5-a

Realizarea de către terți a lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice

30. Persoanele fizice sau juridice care planifică lucrări în zona de protecție a rețelelor electrice prevăzute la pct. 24 sunt obligate să obțină acordul privind

efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice de la operatorul de sistem în a cărei zonă de protecție a rețelei electrice se preconizează executarea lucrărilor respective.

31. Cererea pentru obținerea acordului privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice se depune de către solicitant la operatorul de sistem cu cel puțin 10 zile înainte de data planificată de începere a lucrărilor, iar operatorul de sistem este obligat să elibereze acordul/refuzul argumentat privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii respective, cu condiția prezentării de către solicitant a informațiilor și actelor indicate în cererea pentru eliberarea acordului privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice.

32. Operatorul de sistem pune la dispoziția solicitantului un model de cerere pentru eliberarea acordului privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice, conform modelului indicat în anexa nr. 1, și eliberează acordul privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice, conform modelului indicat în anexa nr. 2.

33. În acordul privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice, operatorul de sistem indică, după caz, hotarele de delimitare a zonei de protecție a rețelei electrice, lucrările preconizate pentru a fi efectuate, executantul lucrărilor, termenele de executare și persoanele responsabile, măsurile de securitate care se respectă de către beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor.

34. Lucrările cu macarale sau cu dispozitive de ridicare (turlle), destinate ridicării persoanelor cu diverse instrumente și materiale la înălțimi din apropierea LEA se vor efectua în conformitate cu Reglementarea tehnică NRS 35-03-96:2008 „Cerințe de securitate industrială la construcția, montarea, punerea în funcțiune, utilizarea, repararea și verificarea tehnică a macaralelor”, aprobată prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr. 13/2009 și cu Regulile de construcție și exploatare inofensivă a instalațiilor de ridicat (turllelor) NRS 35-03-73:2006, aprobate prin Hotărârea Serviciului Standardizare și Metrologie al Republicii Moldova nr. 1946-RT din 20 iunie 2006.

35. În zonele de protecție a rețelelor electrice, persoanele juridice și fizice sunt obligate să execute cerințele justificate ale personalului operatorului de sistem, orientate spre asigurarea integrității rețelelor electrice și prevenirea accidentelor.

36. În cazul executării lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice, persoanele fizice și juridice sunt obligate să întreprindă măsurile de protejare a

rețelelor electrice de deteriorări. La construcția canalelor de irigație de colectare și drenare, la instalarea spalierelor pentru viță-de-vie și livezi, precum și la executarea altor lucrări, se va asigura, în mod obligatoriu, accesul la rețelele electrice.

37. În documentația de proiect și de deviz pentru construcția, reparația și reconstrucția obiectivelor care pot fi surse de coroziune a rețelelor electrice vor fi prevăzute măsuri de limitare a acestora.

38. Lucrările în zona de protecție a liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic se efectuează de către persoane fizice și juridice, după coordonarea cu producătorul sau consumatorul noncasnic. Pentru coordonarea efectuării lucrărilor în zona de protecție a liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic, producătorul sau consumatorul noncasnic utilizează modelul acordului prezentat în anexa nr. 2.

Secțiunea a 6-a **Realizarea de către operatorul de sistem a lucrărilor** **în zonele de protecție a rețelelor electrice**

39. Personalul, mijloacele de transport și mecanismele operatorilor de sistem au acces liber la rețelele electrice pe care le gestionează, pentru îndeplinirea lucrărilor de reparație, modernizare, întreținere și exploatare. Dacă rețelele electrice sunt amplasate pe teritoriile zonelor cu acces limitat și ale obiectivelor speciale, proprietarii sau gestionarii zonelor sau obiectivelor respective sunt obligați să ofere acces echipelor de întreținere a rețelelor electrice ale operatorilor de sistem în scopul executării lucrărilor în orice timp al zilei.

40. În zonele de protecție a rețelelor electrice, de-a lungul LEA ce traversează fondul forestier și pe terenurile din afara fondului forestier, operatorii de sistem sunt obligați să efectueze lucrări de defrișare sau tăieri de modelare a vegetației forestiere, pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

41. Prin amenajarea culoarelor de trecere ale LEA, operatorul de sistem este obligat:

41.1. să întrețină culoarele de trecere ale LEA în stare de siguranță contra incendiilor;

41.2. să mențină lățimea culoarelor de trecere ale LEA în limitele prevăzute de proiectele de construcție ale rețelelor electrice, prin tăierea vegetației forestiere și prin alte metode;

41.3. să efectueze lucrări silvo-tehnice de curățare sanitară până la 1/3 din coronamentul arborilor care cresc alături de culoarele de trecere ale LEA și prezintă pericol, prin căderea acestora peste conductoare, stâlpi și alte elemente ale rețelelor electrice.

42. Lucrările planificate de reparație, întreținere și reconstrucție a rețelelor electrice se efectuează, de regulă, în perioada în care aceste terenuri nu sunt ocupate de culturile agricole sau când este posibilă asigurarea integrității culturilor agricole, prin notificarea prealabilă a deținătorilor de terenuri.

43. Lucrările de prevenire a avariilor sau de lichidare a consecințelor avariilor în rețelele electrice se efectuează în orice timp al anului, fără acordul deținătorilor de terenuri, cu notificarea obligatorie a acestora despre lucrările executate, după finalizarea lucrărilor respective. Deținătorii de terenuri sunt obligați să permită accesul personalului și al mecanismelor la rețelele electrice, în scopul prevenirii și/sau lichidării consecințelor avariilor în rețelele electrice.

44. În toate cazurile, după executarea lucrărilor, operatorul de sistem restabilește terenurile în starea utilă pentru folosirea lor conform destinației și repară prejudiciile cauzate deținătorilor de terenuri prin executarea lucrărilor, cu excepția celor care au rezultat ca urmare a încălcării, de către deținătorii de terenuri, a obligațiilor care le revin conform prezentului Regulament. Prejudiciile deținătorilor de teren se determină în modul stabilit de legislația Republicii Moldova.

45. Lucrările planificate de reparație și reconstrucție a LEC în urma cărora se deteriorează suprafața drumurilor pot fi efectuate numai după coordonarea cu:

45.1. autoritatea/entitatea cu drept de administrare a drumurilor publice naționale și a terenurilor aferente, în condițiile și cu respectarea prevederilor Legii drumurilor nr. 509/1995 – în cazul drumurilor naționale;

45.2. autoritățile administrației publice locale – în cazul drumurilor locale;

45.3. persoanele fizice sau juridice care au în proprietate sau în administrare drumuri – în cazul drumurilor private.

46. În cazuri excepționale, pentru prevenirea avariilor sau pentru lichidarea consecințelor avariilor în rețelele electrice, se permite îndeplinirea lucrărilor de reparație a LEC, în urma cărora se deteriorează suprafața drumurilor, fără coordonarea preliminară, dar numai după notificarea autorităților menționate la pct. 45.

47. Executantul lucrărilor planificate de reparație și reconstrucție a LEC este obligat să amenajeze căi de ocolire a locurilor de lucru, cu instalarea indicatorilor de prevenire pentru transport și pietoni, iar după finalizarea

lucrărilor să niveleze terenul și să restabilească învelișul drumului la starea tehnică inițială.

Secțiunea a 7-a

Amplasarea altor instalații ingineresti și obiecte de infrastructură pe stâlpii liniilor electrice sau în zonele de protecție a rețelelor electrice

48. Amenajarea de către autoritățile administrației publice locale a rețelelor de iluminat public se realizează în baza Normelor de amenajare a rețelelor de iluminat public, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 498/2024, iar exploatarea acestora se realizează conform documentului normativ-tehnic „Normele minime de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 393/2019.

49. Amplasarea rețelelor de comunicații electronice și a echipamentelor electronice de supraveghere video, precum și componentele necesare pentru funcționarea acestor echipamente pe stâlpii liniilor electrice, exploatarea echipamentelor electronice de supraveghere video, a componentelor necesare pentru funcționarea acestor echipamente, precum și a rețelelor de comunicații electronice se efectuează în baza prevederilor actelor normative de reglementare, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică.

50. În cazul amplasării rețelelor electrice în zona drumurilor publice și private și zonele de protecție a acestora și a căilor ferate, operatorul de sistem coordonează cu autoritățile responsabile de administrarea infrastructurii respective privind modul de efectuare a întreținerii rețelelor electrice în intersecțiile liniilor electrice cu drumurile publice și private sau cu căile ferate.

51. În locurile de intersecție a liniilor electrice cu drumurile naționale de categoriile I-IV, pe care circulă autovehicule cu sau fără încărcătură și mecanisme cu înălțimea mai mare de 4,5 m de la suprafața drumului cu LEA, din ambele părți ale drumului național se instalează indicatoare de avertizare privind înălțimea admisibilă pentru mijloacele de transport ce traversează intersecția respectivă.

52. În locurile de intersecție a drumurilor publice cu LEA de tensiune nominală de 330 kV și mai mare se instalează indicatoare rutiere prin care se interzice staționarea mijloacelor de transport în zonele de protecție a acestor linii electrice.

53. În preajma bazinelor acvatice, amplasate în zona de protecție a rețelelor electrice, operatorul de sistem instalează indicatoare de avertizare privind apropierea de rețeaua electrică, dar și indicatoare de interzicere a pescuitului în zona de protecție a rețelei electrice.

54. În locurile de intersecție a liniilor electrice cu râurile navigabile, pe maluri, operatorul de sistem instalează indicatoare care arată înălțimea admisibilă a navelor.

Secțiunea a 8-a **Răspunderea pentru nerespectarea cerințelor** **cu privire la zonele de protecție a rețelelor electrice**

55. În cazul în care operatorul de sistem constată că în zona de protecție a rețelelor electrice din gestiune se efectuează sau au fost efectuate lucrări cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament, operatorul de sistem solicită în scris persoanelor juridice și fizice care au admis încălcări încetarea efectuării lucrărilor respective și înlăturarea consecințelor respectivelor încălcări. Solicitarea menționată conține date despre persoana căreia i se adresează, încălcarea depistată, precum și termenul de remediere a încălcării.

56. După întreprinderea măsurilor prevăzute la pct. 55, operatorul de sistem este obligat să sesizeze Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu prezentarea tuturor materialelor acumulate și cu descrierea măsurilor întreprinse.

57. Proiectele instalațiilor de racordare coordonate de operatorii de sistem până la intrarea în vigoare a prezentului Regulament rămân valabile fără modificare, cu excepția situațiilor în care modificarea este inițiată de către solicitant.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor electrice

CERERE
pentru eliberarea acordului privind efectuarea lucrărilor
în zona de protecție a rețelei electrice

(denumirea operatorului de sistem, producătorului, consumatorului noncasnic)

Subsemnatul _____, cu
sediul în localitatea _____, str. _____, nr. _____,
cod fiscal _____, telefon/fax _____, reprezentat
de _____, având funcția de _____, solicit eliberarea
acordului privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice:
_____.

Anexe:

- 1) documentația de proiect (copie sau extras) pentru locul efectuării lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice;
- 2) planul de efectuare a lucrărilor;
- 3) ordinul de numire de către solicitant a persoanei responsabile de efectuarea lucrărilor (în cazul persoanelor juridice);
- 4) informații despre executantul lucrărilor (denumirea/numele, prenumele, adresa juridică).
- 5) informații despre mecanismele ce vor fi implicate la executarea lucrărilor (tipul, proprietarul/posesorul mecanismelor, adresa proprietarului/posesorului mecanismelor).

Solicitant _____
(numele, prenumele)

Data _____
(semnătura)

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor electrice

(denumirea operatorului de sistem, producătorului, consumatorului noncasnic)

APROB

(numele, prenumele, funcția)

(semnătura)

„___” _____ 20__

A C O R D
privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice

Eliberat _____

(denumirea întreprinderii/solicitantului, adresa, telefonul de contact)

1. Locul executării lucrărilor

(denumirea obiectului electroenergetic caracteristica tehnică, km sau pichetul traseului)

2. Începutul lucrărilor: ora _____ „_____” _____ 20__

3. Finalizarea lucrărilor: ora _____ „_____” _____ 20__

4. Persoana fizică/juridică – executant de lucrări

(denumirea, adresa juridică, adresa sediului, telefonul de contact)

5. Conducătorul de lucrări

(numele, prenumele, funcția, telefonul de contact)

6. Lucrările executate:

Nr. crt.	Denumirea și etapele de executare a lucrărilor	Executantul responsabil (funcția, numele, prenumele)	Data și ora începerii lucrărilor	Data și ora finalizării lucrărilor
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				

7. Etapele lucrărilor executate în prezența reprezentantului operatorului de sistem:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

8. Măsuri de securitate la executarea lucrărilor (de indicat condițiile în care urmează să fie executate lucrările).

9. Mecanismele ce vor fi utilizate la efectuarea lucrărilor:

10. Responsabilitatea pentru respectarea măsurilor de securitate și integritatea rețelei electrice și a construcțiilor aferente în procesul desfășurării lucrărilor o poartă conducătorul de lucrări.

11. Notificarea în scris prin care se invită reprezentantul operatorului de sistem la lucrările care urmează a fi executate în prezența acestuia se transmite operatorului de sistem cu 5 zile înainte de începerea lucrărilor.

12. Se interzice executarea lucrărilor după expirarea termenului indicat în acord.

13. Eliberarea acordului nu exclude necesitatea întocmirii Autorizației de lucru în cazurile prevăzute de Normele de securitate la exploatarea instalațiilor electrice.

Acordul a fost eliberat _____ „____” _____ 20____
(nume, prenume, funcția, semnătura)

Acordul a fost primit _____ „____” _____ 20____
(nume, prenume, funcția, semnătura)

LISTA
hotărârilor Guvernului care se abrogă

1. Hotărârea Guvernului nr. 132/1993 cu privire la regimul de consum al energiei electrice (Monitorul Parlamentului al Republicii Moldova, 1993, nr. 3, art. 84).

2. Hotărârea Guvernului nr. 648/1993 privind unele măsuri suplimentare pentru reducerea consumului de energie electrică (Monitorul Parlamentului al Republicii Moldova, 1993, nr. 10, art. 320).

3. Hotărârea Guvernului nr. 609/1996 privind măsurile de asigurare a livrărilor de energie electrică în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 80, art. 643), cu modificările ulterioare.

4. Hotărârea Guvernului nr. 3/1997 cu privire la perfecționarea sistemului de evidență și control al consumului de energie electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 12, art. 49).

5. Hotărârea Guvernului nr. 514/2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 59-61, art. 603).

6. Hotărârea Guvernului nr. 583/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile generale de import/export și tranzit al energiei electrice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 86-88, art. 645), cu modificările ulterioare.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului
privind zonele de protecție ale rețelelor electrice

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice a fost elaborat de către Ministerul Energiei, în temeiul art. 4 alin. (1) lit. 1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial Nr. 193-203 din 08.07.2016, art. 413).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Pericolul cauzat de nerespectarea normelor de securitate în zonele de protecție a rețelelor electrice poate conduce la noi cazuri de electrocutări, incendii, întreruperi în livrarea energiei electrice, care inevitabil vor cauza pierderi vitale și materiale. Datele statistice acumulate indică necesitatea efectuării unor modificări urgente în sensul reglementării zonelor de protecție a rețelelor electrice, inclusiv prin stabilirea expresă a zonelor de protecție în cazul stațiilor electrice, a posturilor de transformare, a punctelor de distribuție, a celulelor și echipamentelor de secționare și de comutație.

Dispozițiile Regulamentului actual aprobate în temeiul Legii cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.50-51, art.366) nu reflectă realitatea și tendințele actuale. Motiv din care, prevederile Regulamentului urmează a fi aduse în concordanță cu prevederile legislației primare, Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.

Lipsa de intervenție afectează prioritar relațiile dintre operatorii de sistem și deținătorii de terenuri și/sau bunuri imobile, iar în consecință poate crea impedimente operatorilor de sistem în procesul de dezvoltare a rețelelor electrice necesare în scopul prestării serviciilor publice de transport și de distribuție a energiei electrice utilizatorilor de sistem, generând impact mutual negativ pe mai multe aspecte, inclusiv economic.

În pofida faptului, că Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică interzice emiterea autorizațiilor de construire pentru efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor electrice, această prevedere nu este respectată, în mod deosebit în limitele zonelor urbane unde concentrația construcțiilor rezidențiale și nerezidențiale dar și a rețelelor electrice este considerabil mai înaltă decât în zonele rurale.

Concomitent, în cazul lipsei unor prevederi distincte, conlucrarea autorităților administrației publice locale cu operatorii de sistem și cu solicitanții de autorizații de construire, va fi în continuare una defectuoasă, inclusiv caracterizată prin lipsa unei informări coerente a persoanelor fizice și juridice cu privire la modalitatea de coordonare prealabilă cu operatorul de sistem, fapt care va impulsiiona în continuare apariția construcțiilor și/sau efectuarea lucrărilor neautorizate în zona de protecție a rețelelor electrice cu efectele și impactul corespunzător.

Operatorii de sistem urmează să întreprindă măsurile necesare pentru a evita situații de conflict și neînțelegeri cu deținătorii de terenuri, inclusiv la etapa realizării lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice și respectiv sesizarea organului de supraveghere energetică de stat, odată ce a fost constatată situație de nerespectare a prevederilor Regulamentului.

Respectarea prevederilor noului Regulament de către operatorii de sistem, personale fizice și juridice și autoritățile administrației publice locale va conduce la soluționarea problemelor ce apar la utilizarea terenurilor din zonele de protecție a rețelelor electrice.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

2.2.1. Prezentarea situației curente în domeniu

Rețelele electrice de transport și de distribuție constituie elemente importante ale sistemului electroenergetic prin care energia electrică, produsă la centralele electrice locale cât și cea importată din alte sisteme electroenergetice, este transportată și distribuită consumatorilor finali, care este utilizată în diferite scopuri atât pentru aprovizionarea consumatorilor casnici cât și non-casnici.

Concomitent cu beneficiile majore pe care le aduce utilizatorilor energia electrică, aceasta devine și o sursă de pericol (electrocutări, incendii, întreruperi în livrarea energiei electrice, care inevitabil conduc la pierderi, inclusiv și economice), în situațiile în care nu sunt respectate normele de securitate la producerea, transportul, distribuția și utilizarea energiei electrice.

Atât rețelele electrice de transport, care includ $\approx 6\,228$ km de linii electrice, cât și rețelele electrice de distribuție, care includ $\approx 56\,850$ km de linii electrice, sunt amplasate pe terenuri publice, precum și pe terenuri private, astfel încât pentru a se evita situații cu pericol de electrocutare, incendii și întreruperi în livrarea energiei electrice, se stabilesc unele limitări la utilizarea terenurilor și la efectuarea lucrărilor în zonele din nemijlocita apropiere a rețelilor electrice.

Prevederile Regulamentului actual cu privire la protecția rețelilor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514/2002, definesc zonele de protecție a rețelilor electrice, în limitele cărora se permite utilizarea terenurilor ce aparțin unităților administrativ-teritoriale și persoanelor private, pentru anumite activități. Totodată, unele activități precum efectuarea lucrărilor de construcție, utilizarea unor mecanisme-macarale lângă rețelele electrice și altele, ce pot genera perturbări în livrarea energiei electrice, din motivul deteriorării rețelilor electrice, urmează a fi efectuate cu acordul și sub monitorizarea doar a operatorilor de sistem.

Totuși, Regulamentul menționat se limitează doar la prevederi cu privire la zonele de protecție a liniilor electrice aeriene (LEA) și în cablu (LEC), fără a fi stabilite principii privind zonele de protecție a stațiilor electrice (SE) și posturilor de transformare (PT), care, de regulă sunt amplasate în nemijlocita apropiere a utilizatorilor finali a energiei electrice, precum și de instalațiile de producere a energiei electrice. Lipsa zonelor de protecție pentru aceste obiecte energetice nu limitează accesul persoanelor și nerespectarea distanței prin apropierea de elementele sub tensiune, ceea ce duce la apariția cazurilor de electrocutări, șocuri electrice, distrugerii și deteriorări ale elementelor de rețea, distrugerii ale unor echipamente tehnice cum ar fi autospecialele cu care se manipulează în apropiere de părțile active sub tensiune.

Apariția construcțiilor neautorizate în zonele de protecție a rețelilor electrice pot cauza întreruperea alimentării cu energie electrică, astfel sunt necesare noi prevederi care să permită stoparea efectuării lucrărilor de construcție încă la etapa inițială. Totodată, se constată cazuri de autorizare de către autoritățile publice locale a unor construcții în zonele de protecție a rețelilor electrice, fiind ulterior solicitat de la operatorii de sistem să fie strămutate rețelele electrice.

Astfel, Capitolul IX, Folosirea terenurilor și drepturile asupra proprietății unui terț din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, stabilește prevederi cu privire la folosirea terenurilor publice și private în scopul construcției, reconstrucției, exploatării și întreținerii rețelilor electrice de transport și de distribuție. În acest context, menționăm despre necesitatea exploatării rețelilor electrice de către operatorul sistemului de transport (OST) și operatorii sistemelor de distribuție (OSD) prin defrișarea vegetației din zonele de protecție a rețelilor electrice, în conformitate cu prevederile Legii regnului vegetal nr. 239/2007, fiind necesară o cooperare mai bună între părțile implicate pentru realizarea în termeni reglementați ai tuturor obiectivelor.

După aprobarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice prin Hotărârea de Guvern nr. 514/2002 au urmat modificări ale cadrului primar de reglementare, inclusiv ale atribuțiilor organului de supraveghere energetică de stat, prin care s-au modificat atribuții și competențe în sensul consolidării acestora, care ar permite un control al aplicării normelor mai riguros și exploatarea și întreținerea rețelelor electrice în stare normală de exploatare cu evitarea situațiilor de perturbare a funcționării rețelelor electrice de transport și de distribuție în rezultatul acțiunilor terților asupra rețelelor electrice.

2.2.2. Cauzele care au dus la apariția problemei

Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică prevede expres aprobarea de către Guvern a Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice și stabilirea zonelor de protecție a rețelelor electrice de transport și de distribuție. Ținând cont, că Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice a fost aprobat în temeiul Legii cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.50-51, art.366) cu mult timp înainte de aprobarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică și pe parcurs au fost stabilite norme primare care urmează să reglementeze activitatea operatorilor de sistem din sectorul electroenergetic, dreptul de utilizare a terenurilor altor părți pentru construcția, exploatarea, reconstrucția și întreținerea rețelelor electrice de transport și de distribuție, inclusiv responsabilități aferente acestui subiect se consideră oportună elaborarea, promovarea și ulterior aprobarea unui nou Regulament privind zonele de protecție ale rețelelor electrice care va include norme ajustate la realitățile curente și cadrul juridic existent.

Este imperativ de menționat, că fiind elaborat și aprobat în anul 2002 prin Hotărârea Guvernului nr. 514, Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice nu a suferit nici o modificare/îmbunătățire de-a lungul a peste 20 de ani.

Situațiile de nerespectare a zonelor de protecție a energiei electrice există, inclusiv cu consecințe fatale, fapt reflectat exhaustiv în Rapoartele de activitate a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE)¹.

În Tabelul nr. 1 este prezentată analiza privind numărul cazurilor de încălcări a zonelor de protecție, depistate în urma controalelor ale ANRE la OSD pentru perioada anilor 2020-2023 și repartizarea acestora pe nivele de tensiune a rețelei electrice.

Tabelul 1. Analiza numărului cazurilor de încălcări ale Regulamentului privind protecția rețelelor electrice

Încălcări ale Regulamentului privind protecția rețelelor electrice, din care:	2020	2021	2022	2023
Construcții capitale neautorizate în zona de protecție a LEA:	594	714	645	505
- cu tensiunea de până la 0,4 kV	276	324	320	267
- cu tensiunea de până la 10 kV	315	381	313	227
- cu tensiunea de 35 - 110 kV	3	9	12	11
Depozitări, parcări, terenuri sportive, livezi etc. în zona de protecție	88	57	69	28
Lipsa lucrărilor de curățire a traseului LEA de crengile copacilor	975	1368	1225	1569
Total încălcări	1657	2139	1939	2102

¹ <https://www.anre.md/raport-de-activitate-3-10>

În Figura nr. 1 este prezentată evoluția cazurilor depistate în cadrul controalelor tehnice de nerespectare a Regulamentului privind protecția rețelelor electrice pentru perioada anilor 2020-2023.

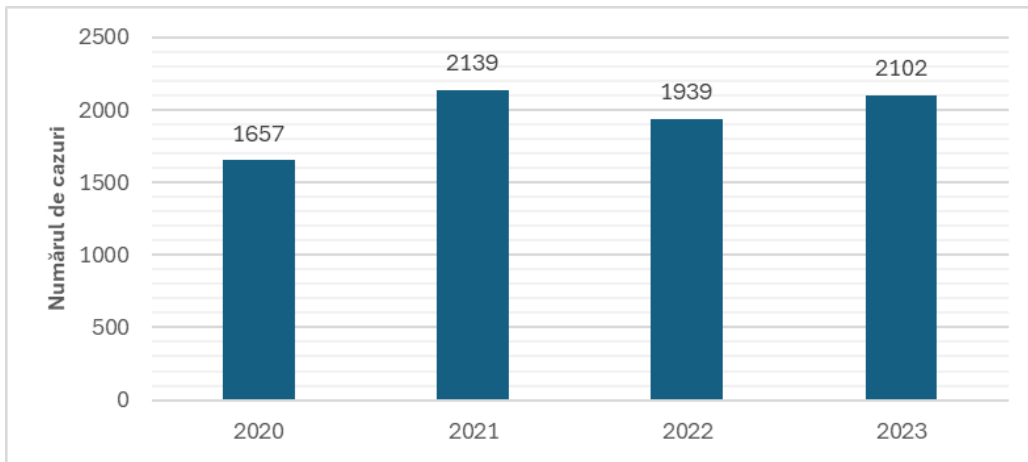


Figura nr. 1. Analiza cazurilor de nerespectare a Regulamentului privind protecția rețelelor electrice depistate în cadrul controalelor tehnice la operatorii de sistem pentru perioada anilor 2020-2023²

Respectiv, în Figura nr. 2, este prezentată analiza cazurilor ce țin de construcțiile capitale neautorizate în zona de protecție a LEA cu repartizarea pe niveluri de tensiuni.

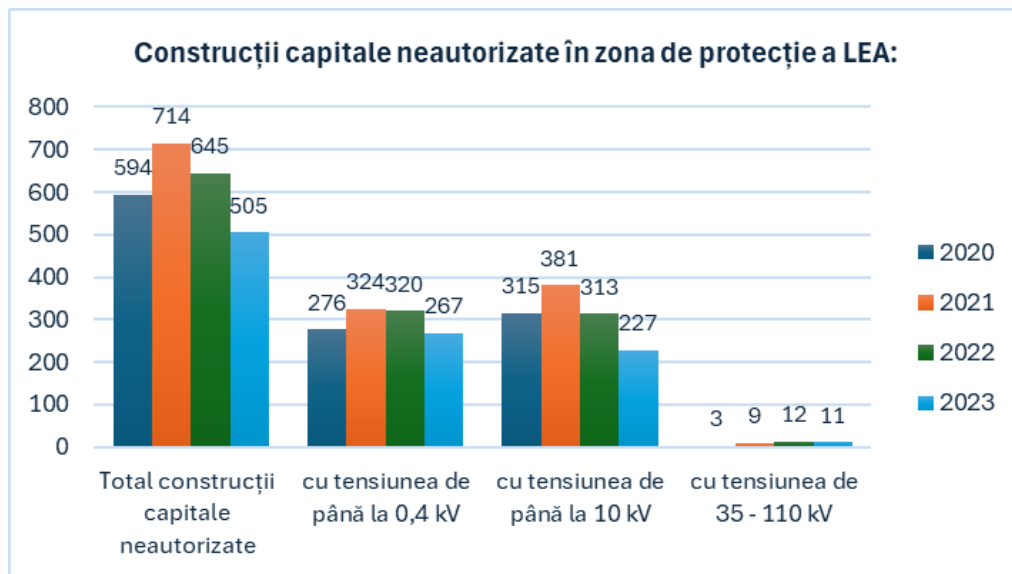


Figura nr. 2. Analiza cazurilor de nerespectare a Regulamentului privind protecția rețelelor electrice privind construcțiile capitale neautorizate în zona de protecție a LEA, depistate în perioada anilor 2020-2023

În Tabelul nr. 2 este reprezentată o analiză detaliată pentru anul 2023 a cazurilor de încălcare a Regulamentului privind protecția rețelelor electrice de către OSD, clasificate în funcție de nivelul de tensiune.

² Raport de activitate ANRE 2023

Tabelul 2. Numărul construcțiilor capitale neautorizate în zonelor de protecție depistate în cadrul controalelor tehnice în anul 2023

Încălcări ale Regulamentului privind protecția rețelelor electrice:	Operator de sistem	
	SA „RED-Nord”	ÎCS „Premier Energy Distribuion” SA
construcții capitale neautorizate în zona de protecție a LEA: total	164	341
- cu tensiune de până la 0,4 kV	79	188
- cu tensiune de până la 10 kV	76	151
- cu tensiune de 35 - 110 kV	9	2

Totodată, cu referire la problema legată de pericolul de electrocutare pe care îl prezintă instalațiile electrice și nerespectarea zonelor de protecție în Tabelul nr. 3 se prezintă informații cu privire la cazurile de șocuri electrice și electrocutări produse ca urmare a încălcării zonei de protecție a LEA și PT, ce țin de datele statistice referitoare la cazurile de electrocutări și șocuri electrice pe perioada 2022 - prezent, cercetate de către ANRE în contextul realizării atribuțiilor în calitate de organ al supravegherii energetice de stat.

Tabelul 3. Informație cu privire la cazurile de șocuri electrice și electrocutări produse ca urmare a încălcării zonei de protecție a LEA și PT

An de referință	Numărul de cazuri			Circumstanțe producerii accidentelor
	Șocuri electrice	Electro-cutări	Total	
2022	1	2	3	- Efectuarea lucrărilor de construcție în zona de protecție a LEA 10 kV; - Aproximarea scării metalice la distanță inadmisibilă de LEA 10 kV; - Intervenție neautorizată la LEA 10 kV, suspendare comună cu LEA 0,4 kV.
2023	4	3	7	- Aproximarea benei autocamionului la distanță inadmisibilă de LEA 10 kV; - În timpul pescuitului în zona de protecție a LEA 10 kV; - Intervenție neautorizată la LEA 110 kV; - În timpul pescuitului în zona de protecție a LEA 110 kV; - Intervenție neautorizată la PT aeriene 10/0,4 kV; - Intervenție neautorizată la PT 10/0,4 kV; - Intervenția neautorizată la LEA 10 kV la efectuarea lucrărilor de amenajare a cablului de telecomunicație.
2024- prezent	2	2	4	- Pătrunderea neautorizată în postul de transformare (apropiere la distanță inadmisibilă de părțile active); - În timpul amenajării unui cablu de internet în zona de protecție a LEA 110 kV; - Efectuarea lucrărilor de construcție în zona de protecție a LEA 10 kV; - În timpul pescuitului în zona de protecție a LEA 35 kV.

Cele mai frecvente încălcări ale cerințelor Regulamentului care au fost depistate de organul supravegherii energetice de stat sunt:

- executarea construcțiilor capitale (case de locuit, magazine, garaje, șoproane etc.) în zona de protecție a rețelelor electrice;
- plantarea arborilor și pomilor, inclusiv și celor fructiferi în zona de protecție a rețelelor electrice, precum și necurățarea traseelor ale LEA de crengile copacilor.

O mare parte a încălcărilor au loc pe motiv, că autoritățile administrației publice locale, la eliberarea autorizațiilor de construcție, nu țin cont de cerințele pct. 13 al Regulamentului nominalizat, iar la emiterea acestor decizii, nu se solicită coordonarea proiectelor de construcție cu OSD.

Din partea operatorilor sistemelor de distribuție a energiei electrice nu se întreprind măsuri la nivelul corespunzător pentru a evita apariția acestor cazuri, dar și pentru înlăturarea celor existente.

ANRE a constatat că OSD și OST nu respectă normele de examinare periodică a rețelelor electrice conform pct. 786 a Normelor minime de exploatare a centralelor și rețelelor electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 155/2022³, neglijând inspecția LEA, intervenția promptă pentru a opri construcțiile ilegale și raportarea cazurilor la autorități pentru a trage la răspundere cei care încalcă legislația.

Cu toate că ANRE a solicitat insistent remedierea situației prin controale tehnice și recomandări specifice, doar 377 de cazuri au fost rezolvate în ultimii 5 ani.

2.2.3. Problemele care se propun a fi soluționate prin intermediul proiectului actului normativ

1. Necesitatea stabilirii zonelor de protecție pentru toate elementele rețelelor electrice

Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică stabilește că „zonă de protecție a rețelelor electrice – zonă adiacentă rețelelor electrice, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelei electrice și în jurul altor obiecte ale rețelei electrice, în limitele căreia, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, se introduc interdicții privind accesul persoanelor, efectuarea lucrărilor stabilite și regimul construcțiilor în scopul asigurării condițiilor normale de exploatare și al excluderii posibilității de deteriorare a rețelelor electrice”. În acest context, se propune menținerea zonelor de protecție a liniilor electrice stabilite anterior, concomitent completându-se cu prevederi de reducere a zonelor de protecție a rețelelor electrice ca rezultat al progresului tehnologic, deoarece la momentul aprobării Regulamentului în vigoare (anul 2002) existau mai puține soluții tehnice și elemente inovative, precum ar fi conductoarele izolate sau protejate ale liniilor electrice. Astfel, se propune pentru două categorii de tensiune de a reduce zonele de protecție a rețelelor electrice în cazul LEA cu tensiunea de până la 1 kV cu conductoare izolate – 1 m, și pentru LEA cu tensiunea de 1-20 kV cu conductoare protejate – 5 m. Totodată, se propune stabilirea expresă a zonelor de protecție în cazul stațiilor electrice, a posturilor de transformare, a punctelor de distribuție, a celulelor și echipamentelor de secționare și de comutație.

2. Emiterea certificatelor de urbanism pentru proiectare și autorizațiilor de construire pentru efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție ale rețelelor electrice

Conform prevederilor proiectului de Regulament, se vor interzice edificarea clădirilor rezidențiale și nerezidențiale în zonele de protecție ale rețelelor electrice.

Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (art. 5 alin. (2)) prevede, că la eliberarea autorizațiilor de construire pentru casele de locuit, clădiri și alte construcții, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să respecte cerințele față de zonele de protecție a rețelelor electrice, stabilite în Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 62 alin. (4) al Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, se interzice emiterea certificatelor de urbanism pentru proiectare și autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131245&lang=ro

a rețelelor electrice. Prin urmare, Regulamentul privind zonele de protecție ale rețelelor electrice urmează să conțină prevederi legate de acest subiect.

În același context este oportun, ca autoritățile administrație publice locale să informeze persoanele fizice și juridice din unitatea administrativ-teritorială cu privire la cerințele efectuării lucrărilor în apropierea rețelelor electrice, pentru a evita neînțelegerile dintre persoanele fizice și operatorii de sistem legate de construcția edificiilor și utilizarea terenurilor din zonele de protecție ale rețelelor electrice.

3. Efectuarea lucrărilor în zonele de protecție ale rețelelor electrice fără permisiunea operatorului de sistem

Una din situațiile care poate conduce la deteriorarea rețelelor electrice este efectuarea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice, de către proprietarii de terenuri și bunuri imobile, pentru care urmează a fi apriori obținută permisiunea în prealabil a operatorului de sistem. Se propune ca operatorul de sistem să elibereze acordul de efectuare a lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice în baza cererii depuse de solicitant, fiind stabilite termene concrete.

4. Notificarea proprietarilor de teren privind lucrările planificate de reparație, întreținere și reconstrucție a rețelelor electrice

Realizarea de către operatorul de sistem a lucrărilor planificate de reparație, întreținere și reconstrucție a rețelelor electrice, care traversează terenurile agricole, se vor efectua cu notificarea prealabilă a proprietarilor de teren și, de regulă, în perioada când aceste terenuri nu sunt ocupate de culturile agricole, sau când este posibilă asigurarea integrității culturilor agricole. Însă, lucrările de prevenire a avariilor sau de lichidare a consecințelor avariilor în rețelele electrice se vor efectua în orice timp al anului, fără notificarea prealabilă a deținătorilor de terenuri, dar cu informarea ulterioară obligatorie a acestora despre lucrările executate. Deținătorii de terenuri sunt obligați să permită accesul personalului și mecanismelor la rețelele electrice, în scopul prevenirii și/sau lichidării consecințelor avariilor în rețelele electrice. În toate cazurile, după executarea lucrărilor, operatorul de sistem restabilește terenurile agricole în starea utilă pentru folosirea lor conform destinației și compensează daunele cauzate prin executarea lucrărilor, cu excepția celor care au rezultat ca urmare a încălcării, de către deținătorii de terenuri, a obligațiilor care le revin conform Regulamentului. Daunele deținătorilor de teren se determină în modul stabilit de legislația Republicii Moldova.

5. Coexistența rețelelor electrice cu alte instalații inginerești și obiecte de infrastructură amplasate în vecinătatea rețelelor electrice

Coexistența rețelelor electrice cu alte instalații inginerești și obiecte de infrastructură amplasate în vecinătatea rețelelor electrice este o problemă ce urmează a fi soluționată ținând cont de prevederile altor acte normative primare și secundare în baza cărora se permite amenajarea în comun pe stâlpii rețelelor electrice de distribuție a rețelelor de iluminat public, a rețelelor de comunicații electronice, a echipamentelor electronice de supraveghere video, a componentelor necesare funcționării acestor echipamente.

6. Sancționarea persoanelor juridice și fizice care au efectuat lucrări cu încălcarea prevederilor Regulamentului

În cazul în care operatorul de sistem constată, că în zona de protecție a rețelelor electrice din gestiune se efectuează sau au fost efectuate lucrări cu încălcarea prevederilor Regulamentului, operatorul de sistem cere persoanelor juridice și fizice care au admis încălcări, încetarea lucrărilor respective. În astfel de situații operatorul de sistem este obligat să sesizeze organul de supraveghere energetică de stat (ANRE), cu prezentarea tuturor materialelor acumulate și descrierea măsurilor întreprinse, iar ANRE va întreprinde măsuri pentru atragerea la răspundere a acestor persoane în conformitate cu prevederile Codului Contravențional nr. 218/2008.

2.2.4. Actele normative și aspectele insuficient reglementate, nereglementate sau care urmează a fi abrogate

Art. 2 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică stabilește, că „zonă de protecție a rețelelor electrice – zonă adiacentă rețelelor electrice, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelei electrice și în jurul altor obiecte ale rețelei electrice, în limitele căreia, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, se introduc interdicții privind accesul persoanelor, efectuarea lucrărilor stabilite și regimul construcțiilor în scopul asigurării condițiilor normale de exploatare și al excluderii posibilității de deteriorare a rețelelor electrice”.

Art. 5 alin. (2) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică prevede, că la eliberarea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru casele de locuit, clădiri și alte construcții, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să respecte cerințele față de zonele de protecție a rețelelor electrice, fiind operate modificări în distanțele față de rețelele electrice în proiectul Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice.

Art. 62 alin. (2) lit. a) și alin. (4) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică includ prevederi care creează confuzii cu privire la construcțiile din zonele de protecție a rețelelor electrice, prin care pe de o parte se interzice persoanelor fizice și juridice să efectueze construcții în zonele de protecție ale rețelelor electrice fără acordul operatorului de sistem și pe de altă parte se interzice emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor electrice.

2.2.5. Principalele părți interesate în intervenția propusă

Proiectul noului Regulament privind zonele de protecție ale rețelelor electrice va avea impact asupra operatorilor de sistem, a utilizatorilor de sistem și a autorităților administrației publice locale și a altor persoane fizice și juridice.

În baza conținutului și prevederilor proiectului Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice au fost identificate următoarele părți interesate de intervenția propusă:

1. Autoritățile administrației publice centrale;
2. Autoritățile administrației publice locale (CALM);
3. ANRE;
4. Agenția de Mediu
5. Operatorul sistemului de transport a energiei electrice;
6. Operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice;
7. Persoane fizice și juridice interesate.
8. Asociațiile de business din domeniul energetic.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele principale stabilite de autorii proiectului sunt următoarele:

1. Stabilirea zonelor de protecție pentru toate elementele rețelelor electrice, inclusiv pentru liniile electrice aeriene, liniile electrice în cablu, stații electrice, posturi de transformare, a punctelor de distribuție, a celulelor și echipamentelor de secționare și de comutație.

2. Includerea prevederilor cu privire la informarea părților implicate la etapa solicitării autorizațiilor de construire în legătură cu interzicerea eliberării acestora în zonele de protecție a rețelelor electrice.

3. Coordonarea cu toate părțile implicate a procedurii privind **realizarea de către operatorul de sistem a lucrărilor planificate** de reparație, întreținere și reconstrucție a rețelelor electrice, care traversează terenurile agricole, precum **și a lucrărilor de prevenire a avariilor sau de lichidare a consecințelor avariilor** în rețelele electrice.

4. **Coexistența rețelelor electrice cu alte instalații inginerești și obiecte de infrastructură amplasate în vecinătatea rețelelor electrice** este o problemă ce urmează a fi soluționată ținând cont de prevederile altor acte normative primare și secundare în baza cărora se permite amenajarea în comun pe stâlpii rețelelor electrice de distribuție a rețelelor de iluminat public, a rețelelor de comunicații electronice, a echipamentelor electronice de supraveghere video, a componentelor necesare funcționării acestor echipamente.

5. Responsabilizarea persoanelor privind respectarea prevederilor Regulamentului și respectiv constatarea de către operatorul de sistem că în zona de protecție a rețelelor electrice din gestiune se efectuează sau au fost efectuate lucrări cu încălcarea prevederilor Regulamentului, operatorul de sistem urmează să ceară persoanelor juridice și fizice care au admis încălcări, încetarea lucrărilor respective și sesizarea organului de supraveghere energetică de stat (ANRE), cu prezentarea tuturor materialelor acumulate și descrierea măsurilor întreprinse.

Prevederile principale ale Regulamentului se referă la:

1. Scopul și domeniul de aplicare.

Delimitarea zonelor de protecție a rețelelor electrice și stabilirea obiectelor rețelelor electrice, pentru care se stabilesc zone de protecție, pentru: liniile electrice aeriene (LEA), liniile electrice în cablu (LEC), stațiile electrice, posturile de transformare și de distribuție, celulele de secționare și echipamentele de comutație instalate pe liniile electrice, inclusiv în cazul în care LEA și LEC traversează râuri și bazine acvatice.

2. Restricții și interdicții privind utilizarea terenurilor din zonele de protecție a rețelelor electrice.

Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a nu obstrucționa desfășurarea, în zonele de protecție a rețelelor electrice, a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, întreținere și exploatare a rețelelor electrice, operatorii de sistem au dreptul să solicite restrângerea sau sistarea, pe durata efectuării lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate. În acest caz, persoanele afectate sunt informate în scris despre data începerii și, respectiv, a finalizării lucrărilor.

Se interzice edificarea clădirilor rezidențiale și nerezidențiale în zonele de protecție ale rețelelor electrice, astfel că autoritățile administrației publice locale au interdicția pentru eliberarea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru lucrările de edificare a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale în zona de protecție a rețelelor electrice.

Fără acordul operatorului de sistem, persoanelor fizice și juridice li se interzice efectuarea oricăror acțiuni ce pot conduce la perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, la deteriorarea acestora sau la accidente, și anume:

- 1) să efectueze construcții provizorii sau oricare alte activități în zona de protecție a rețelelor electrice;
- 2) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor electrice;
- 3) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele electrice și în zonele de protecție a rețelelor electrice;

- 4) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor electrice.

În scopul protecției rețelelor electrice, persoanelor fizice și juridice li se interzice:

- 1) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele electrice;
- 2) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor electrice;
- 3) să limiteze ori să îngreuească prin împrejurimi, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua electrică.

3. Atribuțiile autorităților publice privind utilizarea terenurilor din zonele de protecție a rețelelor electrice.

În scopul executării prevederilor prezentului Regulament, autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

- 1) să informeze populația, instituțiile și agenții economici despre cerințele și consecințele nerespectării prezentului Regulament;
- 2) să informeze solicitanții de autorizații de construire, care planifică realizarea unor construcții în apropierea rețelelor electrice, despre obligația coordonării prealabile a amplasamentului construcției cu operatorul de sistem;
- 3) să nu elibereze certificate de urbanism pentru proiectare și autorizații de construire pentru lucrările de construcție în zona de protecție a rețelelor electrice pentru case și blocuri de locuit, școli, policlinici, spitale, centre de agrement, aziluri de bătrâni în zonele de protecție a rețelelor electrice;
- 4) să informeze operatorul de sistem despre modificarea hotarelor de folosire a terenurilor din zonele de protecție a rețelelor electrice;
- 5) să informeze populația despre obligațiile operatorilor de sistem privind întreținerea culoarelor liniilor electrice, inclusiv prin defrișări și tăieri de modelare a vegetației cu scopul creării și menținerii distanței de apropiere față de rețelele electrice.

4. Prevederi privind realizarea de către terți a lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice.

Persoanele fizice sau juridice care planifică lucrări în zona de protecție a rețelelor electrice, sunt obligate să obțină autorizația de lucru în zona de protecție a rețelei electrice de la operatorul de sistem în a cărei zonă de protecție a rețelei electrice se preconizează executarea lucrărilor respective.

Cererea pentru obținerea acordului privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție se depune că către solicitant cu cel puțin 10 zile înainte de data planificată de începere a lucrărilor, iar operatorul de sistem este obligat să elibereze acordul respectiv în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii depuse de solicitant.

În autorizația de lucru în zona de protecție a rețelei electrice, operatorul de sistem indică, după caz, hotarele de delimitare a zonei de protecție a rețelei electrice, lucrările preconizate a fi efectuate, executorul lucrărilor, termenele de executare și persoanele responsabile, factorii de risc, condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor.

5. Realizarea de către operatorul de sistem a lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice.

Personalul, mijloacele de transport și mecanismele operatorilor de sistem au acces liber la rețelele electrice pe care le gestionează, pentru îndeplinirea lucrărilor de reparație, modernizare, întreținere și exploatare. Dacă rețelele electrice sunt amplasate pe teritoriile zonelor cu acces

limitat și ale obiectivelor speciale, proprietarii sau gestionarii zonelor sau obiectivelor respective sunt obligați să ofere acces echipelor de întreținere a rețelelor electrice ale operatorilor de sistem cu scopul executării lucrărilor în orice timp al zilei.

Lucrările planificate de reparație, întreținere și reconstrucție a rețelelor electrice, care traversează terenurile agricole, se vor efectua cu notificarea prealabilă a proprietarilor de teren și, de regulă, în perioada când aceste terenuri nu sunt ocupate de culturile agricole, sau când este posibilă asigurarea integrității culturilor agricole. Lucrările de prevenire a avariilor sau de lichidare a consecințelor avariilor în rețelele electrice se vor efectua în orice timp al anului, fără acordul deținătorilor de terenuri, cu notificarea obligatorie a acestora despre lucrările executate. Deținătorii de terenuri sunt obligați să permită accesul personalului și mecanismelor la rețelele electrice, în scopul prevenirii și/sau lichidării consecințelor avariilor în rețelele electrice. După executarea lucrărilor, operatorul de sistem restabilește terenurile agricole în starea utilă pentru folosirea lor conform destinației și compensează daunele cauzate prin executarea lucrărilor, cu excepția celor care au rezultat ca urmare a încălcării, de către deținătorii de terenuri, a obligațiilor care le revin conform Regulamentului.

6. Coexistența rețelelor electrice cu alte instalații ingineresti și obiecte de infrastructură amplasate în vecinătatea rețelelor electrice.

Amenajarea rețelelor de iluminat public pe stâlpii rețelelor electrice, exploatarea rețelelor de iluminat public se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și actelor normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Amplasarea rețelelor de comunicații electronice și a echipamentelor electronice de supraveghere video, precum și componentele necesare funcționării acestor echipamente pe stâlpii liniilor electrice, exploatarea echipamentelor electronice de supraveghere video, a componentelor necesare funcționării acestor echipamente, precum și a rețelelor de comunicații electronice se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și actelor normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

7. Răspunderea pentru nerespectarea cerințelor cu privire la protecția rețelelor electrice.

Autoritățile administrației publice locale, operatorii de sistem, deținătorii terenurilor din zonele de protecție a rețelelor electrice, persoanele fizice și juridice care desfășoară lucrări sau oricare alte activități în zonele de protecție a rețelelor electrice sunt obligate să respecte cerințele stabilite în prezentul Regulament și poartă răspundere pentru încălcarea acestora.

Cu scop de prevenire a cazurilor de electrocutare operatorii de sistem urmează să instaleze indicatoare de avertizare privind apropierea de rețeaua electrică, cât și indicatoare de interdicție a pescuitului în zona de protecție a rețelei electrice, costul cărora este nesemnificativ pentru a avea impact asupra tarifului energiei electrice (cost unitar circa 1050 lei).

În cazul în care operatorul de sistem constată că în zona de protecție a rețelelor electrice din gestiune se efectuează sau au fost efectuate lucrări cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament, operatorul de sistem cere persoanelor juridice și fizice care au admis încălcări, încetarea lucrărilor respective.

După întreprinderea măsurilor necesare pentru încetarea lucrărilor operatorul de sistem este obligat să sesizeze ANRE, cu prezentarea tuturor materialelor acumulate și descrierea măsurilor întreprinse, iar ANRE va întreprinde măsuri pentru atragerea la răspundere a acestor persoane, în conformitate cu prevederile Codului Contravențional nr. 218/2008.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă analizată este modificarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514/2002.

Această opțiune constă în modificarea a 27 din 28 puncte ale Regulamentului, și respectiv completarea Regulamentului cu mai multe prevederi, ceea ce ar însemna un număr mai mare de puncte în hotărârea de modificare decât versiunea în vigoare.

În urma examinării opțiunilor și altor căi alternative de a asigura respectarea prevederilor Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică s-a constatat, că elaborarea și implementarea unor acte normative alternative, nu poate fi o opțiune, deoarece Legea menționată supra prevede expres elaborarea și aplicarea Regulamentului în cauză.

Opțiunea de a nu elabora și aproba proiectul noului Regulament privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și de a menține în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 514/2002 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, care a fost elaborat și aprobat înainte de adoptarea Legii nr. 107/2016 și a altor legi ce țin de aplicarea prevederilor cu privire la zonele de protecție a rețelelor electrice:

În acest sens, nu vor fi implementate prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică în partea ce ține de zonele de protecție a rețelelor electrice și de soluționarea problemelor ce apar în relațiile dintre operatorii de sistem și deținătorii terenurilor care sunt în zonele de protecție a rețelelor electrice, sau când au fost încălcate prevederile Regulamentului cu privire la zonele de protecție a rețelelor electrice. Acțiunile respective afectează direct funcționarea fiabilă a rețelelor electrice de transport și de distribuție.

Nereglementarea zonelor de protecție aferente tuturor rețelelor electrice, nu doar a liniilor electrice, pot conduce la apariția noilor cazuri de electrocutări sau incendii, din motivul amplasării acestora în nemijlocita apropiere a utilizatorilor finali a energiei electrice.

Necorelarea prevederilor Regulamentului în vigoare cu noile modificări din Legea regnului vegetal nr. 239/2007, precum cu cele din Legea nucului nr. nr.658-XIV/1999, pot conduce la dificultăți în activitatea operatorilor de sistem, cu posibile sancționări ulterioare aplicate de către ANRE. Totodată, lipsa unor prevederi în cazul restabilirii rețelelor electrice deteriorate duc la tergiversarea procesului de realimentare a energiei electrice cu nerespectarea indicatorilor de calitate a energiei electrice.

De menționat, că această opțiune nu este viabilă, ori potrivit Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, urmează a fi elaborat și aprobat Regulamentul cu privire la zonele de protecție a rețelelor electrice.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul Regulamentului detaliază măsurile întreprinse de autoritățile administrației publice locale în legătură cu informarea persoanelor fizice și juridice din teritoriul unității administrativ teritoriale în cazul solicitării eliberării autorizațiilor de construire în zonele de protecție a rețelelor electrice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea actului normativ propus nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat.

Intervenția presupune generarea unor costuri pentru operatorii de sistem, însă ele sunt justificate de interesul public și evitarea situațiilor de conflict și neînțelegeri care apar în cazul nerespectării Regulamentului de către persoane fizice și juridice, deținători de terenuri în zonele de protecție

a rețelelor electrice. Costurile suportate de operatorii de sistem se iau în considerare la determinarea tarifelor pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice fiind costuri obligatorii, necesare și justificate urmând a fi recuperate prin tarifele pentru serviciile de transport, respectiv, de distribuție a energiei electrice, iar autoritatea de reglementare care este una independentă asigură ca aceste costuri să fie economic justificate și minime.

În raport cu costurile de implementare care urmează a fi suportate de către operatorii de sistem în cazul aprobării proiectului Regulamentului, beneficiile intervenției statului sunt net superioare și incontestabile. În prezent este imposibil de cuantificat aceste costuri.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Aprobarea proiectului Regulamentului nu va afecta fluxurile comerciale și investiționale, însă va responsabiliza toate părțile implicate pentru a respecta prevederile actului normativ și astfel se vor evita neînțelegerile operatorilor de sistem și persoanele fizice și juridice care dețin terenuri în zonele de protecție a rețelelor electrice și întreruperile în prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice utilizatorilor de sistem și se vor îmbunătăți indicatorii de continuitate a livrării energiei electrice.

Impactul pozitiv al implementării exacte este dificil a fi estimat însă este necesar a fi menționat că, acesta va avea un impact pozitiv direct asupra activității operatorilor de sistem prin asigurarea livrărilor fiabile de energie electrică la parametrii de calitate setați în contracte. Totodată, nelivrarea energiei electrice are ca consecință un efect exponențial asupra întreprinderilor cheie din economia națională, inclusiv prin ratarea producției și/sau încasarea pierderilor. Corespunzător, pagubele cauzate consumatorilor finali nu se reduc doar la costul energiei nelivrate, ci și pot conduce la defecțiuni de utilaj, pierderi materiale cauzate de distorsionarea proceselor tehnologice de producere, și, cel mai grav – apariția pericolelor pentru viața și sănătatea oamenilor, or valoarea monetară a acestor pagube este dificil de estimat.

Situația macroeconomică nu are de suferit, deoarece respectarea prevederilor Regulamentului nu conduce la imposibilitatea utilizării terenurilor, însă ar rezulta în reducerea duratei întreruperilor neplanificate în livrarea energiei electrice consumatorilor finali din cauza evitării deteriorării rețelelor electrice de către persoanele fizice și juridice în cazul efectuării lucrărilor și construcțiilor în zonele de protecție a rețelelor electrice.

Proiectul nu are impact asupra restricționării concurenței, deoarece odată cu aprobarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, a avut loc separarea operatorilor sistemului de transport a energiei electrice și de distribuție a energiei electrice față de alte activități, în acest context, ultimii au obligația de a asigura accesul liber pentru toți participanții pieței energiei electrice.

4.4. Impactul social

Efectuarea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice și deteriorări ale rețelelor electrice pot conduce la întreruperi în livrarea energiei electrice consumatorilor finali și prestarea serviciilor de transport și de distribuție utilizatorilor de sistem, precum și la existența riscurilor de producere a cazurilor de șocuri electrice și electrocutări.

Asigurarea implementării prevederilor ce vor fi propuse în noul Regulament va asigura exploatarea fiabilă și inofensivă a instalațiilor electrice astfel reducând riscul de incidente, electrocutări, avarii și incendii, deoarece nici un impact economic nu poate compensa eventuale pierderi de vieți omenești.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul nu are impact asupra utilizării resurselor regenerabile și neregenerabile de energie. Totodată, în cazul LEA ce traversează fondul forestier și pe terenurile din afara fondului forestier, operatorii de sistem sunt obligați să efectueze lucrări de defrișare sau tăieri de modelare a vegetației forestiere pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice. În cazul rețelelor electrice nefuncționale se va sesiza proprietarul sau gestionarul acestora în vederea demontării sau restabilirii funcționării lor, ceea ce în esență nu este subiectul acestui Regulament.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

În condițiile actuale, în lipsa intervenției de reglementare, considerăm că pot surveni următoarele **efecte negative**:

1. Apariția neînțelegerilor dintre operatorii de sistem și deținătorilor de terenuri în cazul efectuării de lucrări în zonele de protecție a rețelelor electrice fără a fi eliberată autorizația de lucru de către operatorul de sistem.

2. Refuzul emiterii de către organul supravegherii energetice de stat a actelor de corespundere în cazul nerespectării zonelor de protecție a rețelelor electrice de către persoane fizice, juridice care au efectuat construcții în zonele de protecție a rețelelor electrice.

3. Deteriorări ale rețelelor electrice de către persoane terțe care duc la întreruperi în livrarea energiei electrice consumatorilor finali și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice altor utilizatori de sistem, astfel fiind cauzate pagube și respectiv neînțelegeri dintre operatorii de sistem și utilizatorii de sistem.

În conformitate cu informația prezentată în Raportul privind activitatea ANRE în anul 2022 comparativ cu anul precedent, în anul 2022 rețelele electrice de distribuție din gestiunea operatorilor sistemelor de distribuție au fost mai mult afectate de acțiunea terților sau defecte în instalațiile consumatorilor finali. Dacă în anul 2021 S.A. „RED Nord” a raportat valoarea indicelui timpului mediu de întrerupere (SAIDI), calculată pentru întreruperile produse de defecte în instalațiile consumatorilor finali, de 58,64 minute, în 2022 această valoare a crescut de patru ori, ajungând la 249,6 minute. La OSD Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. situația este practic similară anului trecut – ponderea întreruperilor produse de acțiunea terților sau defecte în instalațiile consumatorilor finali a scăzut de la 99,0 minute în anul 2021 până la 95,87 minute în anul 2022.

4. Construirea unor case de locuit, blocuri de locuit în zonele de protecție a rețelelor electrice și ulterior apariția problemelor la deținători acestor imobile în legătură cu funcționarea rețelelor electrice, în special în timpul furtunilor sau altor calamități naturale sau chiar și punerea în pericol a vieților omenești.

Având în vedere că au fost modificate condițiile de activitate ale operatorilor de sistem, au fost modificate atribuțiile ANRE fiind investită cu competențe ale organului supravegherii energetice de stat și ținând cont că există multiple situații când persoanele fizice și juridice nu respectă prevederile privind efectuarea construcțiilor și lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice și în rezultat sunt deteriorate rețelele electrice și sunt întreruperi în prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice utilizatorilor de sistem, este oportun de a întreprinde măsuri necesare pentru a fi posibil de soluționat probleme elucidate la compartimentul definirea problemei.

Odată aprobat, Regulamentul va responsabiliza toate părțile implicate: autoritățile administrației publice locale, operatorii de sistem, persoanele fizice și juridice care dețin terenuri și imobile în zonele de protecție a rețelelor electrice.

Mai mult, pe termen lung, implementarea prevederilor Regulamentului va conduce la îmbunătățirea indicatorului de continuitate a livrării energiei electrice utilizatorilor de sistem, soluționării neînțelegerilor din operatorii de sistem și persoanele fizice și juridice care dețin terenuri și construcții în zonele de protecție a rețelelor electrice.

Concluzionând, autorii prezentei Note de Fundamentare optează pentru opțiunea care presupune elaborarea și promovarea spre aprobare a unui nou Regulament cu privire la protecția rețelelor electrice.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Inițierea procesului de modificare a Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514/2002 s-a realizat prin expedierea demersului nr. 07-1277 din 01 septembrie 2023 cu solicitarea de a prezenta propuneri de modificare a Hotărârii de Guvern menționate supra și a informației privind problematicile întâmpinate în procesul de implementare a versiunii, în vigoare, a Regulamentului.

Ulterior, prin demersul nr. 07-1676 din 20 iunie 2024, Ministerul Energiei a remis Proiectul Analizei impactului de reglementare asupra Regulamentului privind protecția rețelelor electrice, spre consultare cu instituțiile și autoritățile publice de resort, inclusiv CALM, ANRE, Consiliul Concurenței, titularul licenței pentru transportul energiei electrice Î.S. „Moldelectrica”, operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice, Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, precum și alte părți interesate.

Totodată, pe pagina web oficială a Ministerului Energiei (<https://energie.gov.md/>, secțiunea *Transparența decizională*, compartimentul *Consultări publice*) și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md⁴, în sensul respectării cerințelor privind transparența în procesul decizional în conformitate cu pct. 171, subpct.1), pct.190-191 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, a fost emis un *anunț cu privire la inițierea elaborării proiectului de Regulament privind zonele de protecție ale rețelelor electrice*, astfel încât orice persoană să aibă posibilitatea să prezinte propuneri și obiecții pe marginea lor, la adresa electronică a Ministerului Energiei.

Astfel, urmare a procesului de consultare a Analizei impactului, conform celor specificate la lit. b). au fost recepționate 11 avize prin care a fost comunicată lipsa propunerilor și/sau obiecțiilor, și 4 avize cu propuneri redacționale și de ajustare a textului, care au fost încadrate în textul final al Analizei impactului de reglementare, propusă spre examinare în cadrul Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător prin demersul 07-1904 din 17 iulie 2024, fiind restituit în vederea asigurării respectării cerințelor de conformitate prevăzute de modificările recente la Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

⁴ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-elaborarea-proiectului-si-studiului-de-cercetareanaliza-impactului/12717#contentAnchor40014>

Prin demersul nr. 05-2408 din 16 septembrie 2024 în conformitate cu pct. 222 din Regulamentul Guvernului și a deciziei luate în ședința Secretarilor Generali din data de 09 septembrie 2024, Ministerul Energiei a inițiat *etapa privind consultarea publică a versiunii inițiale a proiectului*, cu plasarea anunțului atât pe pagina web oficială a Ministerului Energiei (<https://energie.gov.md/>, secțiunea *Transparența decizională*, compartimentul *Consultări publice*) cât și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md⁵, în urma căreia au fost recepționate 24 avize cu propuneri și sugestii, ce au fost luate în considerație la definitivarea proiectului de Regulament menționat.

7. Concluziile expertizelor

Prin demersul nr. 05-2745 din 25 octombrie 2024 proiectul de hotărâre definitivat a fost remis Centrului Național Anticorupție și către Ministerul Justiției, conform prevederilor art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 239 din Regulamentul Guvernului, cu plasarea anunțului atât pe pagina web oficială a Ministerului Energiei (<https://energie.gov.md/>, secțiunea *Transparența decizională*, compartimentul *Consultări publice*) cât și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md⁶. Drept urmare, prin scrisoarea nr. 06/2/19862 din 12 noiembrie 2024 a fost recepționată expertiza anticorupție în care se menționează că în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție, iar Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 04/2-993 din 11 noiembrie 2024 a transmis o listă de propuneri în baza expertizei juridice, care au fost luate integral în considerație, confirmate ulterior prin mesajul expediat la data de 19 noiembrie 2024.

De menționat că asupra proiectului s-a expus și Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, care prin demersul nr. 38-78-11967 din 29 octombrie 2024 a concluzionat că proiectul corespunde în mare parte cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător, iar Nota de fundamentare conține suficiente informații pentru a stabili necesitatea intervenției propuse, cu toate că nu conține toată informația necesară și nu analizează pe deplin impactul intervenției, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017. În baza acestor propuneri proiectul a fost modificat.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

În urma aprobării prezentului proiect de Hotărâre de Guvern urmează a fi abrogată Hotărârea Guvernului nr. 514/2002 precum și unele Hotărâri de Guvern care nu mai corespund legislației în vigoare a Republicii Moldova și despre aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice.

Intrarea în vigoare a Regulamentului la data publicării în Monitorul Oficial este condiționată de faptul că, de la începutul anului 2024, Ministerul a recepționat deja unele solicitări privind soluționarea unor probleme semnalate de operatorii de sistem privind asigurarea zonelor de protecție a rețelelor electrice, care nu pot fi soluționate în conformitate cu Regulamentul în vigoare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În prezent, cadrul juridic stabilit prin prevederile Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică conține prevederile necesare pentru a permite ANRE de a îndeplini atribuțiile de supraveghere energetică de stat. În cazul în care operatorii de sistem vor constata încălcarea zonelor de protecție a rețelelor electrice conform prevederilor Regulamentului, operatorii de sistem urmează să solicite încetarea lucrărilor și activităților respective și ulterior să sesizeze ANRE

⁵ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-elaborarea-proiectului-si-studiului-de-cercetareanaliza-impactului/12717#contentAnchor40604>

⁶ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-elaborarea-proiectului-si-studiului-de-cercetareanaliza-impactului/12717#contentAnchor41185>

prezentând măsurile întreprinse și materialele la subiect pentru a fi întreprinse măsuri conform legilor în vigoare.

Evident că ANRE va monitoriza respectarea prevederilor Regulamentului la examinarea solicitărilor de emitere a actelor de corespunde și în cazul controalelor efectuate la operatorii de sistem.

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatori:

- numărul întreruperilor în livrarea energiei electrice cauzate de acțiunile terților în cazul nerespectării prevederilor Regulamentului, evidența cărora se duce de operatorii de sistem;
- numărul de procese verbale întocmite în rezultatul examinării sesizărilor operatorilor de sistem către ANRE și respectiv amenzi aplicate persoanelor fizice și juridice;
- numărul de refuzuri de a elibera acte de corespundere din cauza nerespectării prevederilor Regulamentului.
- numărul de electrocutări, avarii, incendii din cauza nerespectării prevederilor Regulamentului și efectuarea lucrărilor neautorizate în zonele de protecție a rețelelor electrice.
- numărul cazurilor de încălcări a zonei de protecție a rețelelor electrice.

Impacturile vor fi simțite odată cu aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și aplicarea prevederilor de către operatorii de sistem, autoritățile administrației publice locale, persoane fizice și juridice care dețin terenuri în zonele de protecție a rețelelor electrice.

Evaluarea efectelor de la aprobarea și implementarea Regulamentului, ca și în cazul altor reglementări va fi resimțită odată cu aplicarea acesteia de către operatorii de sistem, autoritățile administrației publice locale, persoane fizice și juridice.

Secretar de Stat

/semnat electronic/

Constantin BOROSAN

SINTEZA
la proiectul Hotărârii Guvernului
cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice
(număr unic - 777/MEn/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Nr. 21-5094 din 30.09.2024</i>	1.	<p>Urmare a examinării proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.</p> <p>I. Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) a Legii drumurilor nr. 509/1995 „[...]Fac parte integrantă din drum: ampriza drumului și zonele de siguranță...】”.</p> <p>Conform art. 3 a Legii nr. 509/1995, suprafețele de teren aferente drumului public sunt următoarele:</p> <p>1) zona drumului public, care cuprinde:</p> <p>a) ampriza drumului - suprafața de teren ocupată de elementele constructive ale drumului: partea carosabilă, trotuare, piste pentru cicliști, acostamente, șanțuri, rigole, taluzuri, șanțuri de gardă, pavilioane pentru pasageri, parcaje și platforme pentru staționarea mijloacelor de transport, ziduri de sprijin și alte lucrări de artă;</p> <p>b) zonele de siguranță - suprafețele de teren situate de o parte și de alta a amprizei drumului, destinate exclusiv pentru semnalizarea rutieră, plantațiile rutiere și pentru alte scopuri legate de întreținerea drumului în condiții de siguranță a circulației. Din zonele de siguranță fac parte, suprafețele ocupate de drumurile de vară destinate deplasării mașinilor și agregatelor agricole, precum și suprafețele ocupate de lucrările de consolidare a terenului drumului și altele asemenea. În afara localităților, limitele minime ale zonelor de siguranță a drumurilor sunt prevăzute în Anexa nr. 1 secțiunea I;</p> <p>2) zonele de protecție - suprafețele de teren din extravilan situate de o parte și de alta a zonelor de siguranță, necesare protecției și dezvoltării viitoare a drumului, asigurării condițiilor de întreținere și de circulație pe el. În limita zonelor de protecție se stabilesc cerințe specifice pentru proprietarii și utilizatorii de terenuri, prezentate în anexa nr.1 secțiunea II. Limitele zonelor de protecție sînt prevăzute în anexa nr.1 secțiunea I.</p> <p>Astfel, potrivit Anexei nr. 1 a Legii nr. 509/1995:</p>	

1. Zonele de siguranță ale drumurilor sânt cuprinse de la limita exterioară a amprizei drumului până la marginea exterioară a plantațiilor rutiere.
2. În cazul lipsei plantațiilor rutiere, lățimea zonei de siguranță ajunge până la:
 - a) 5,0 m de la marginea exterioară a șanțurilor sau 7,0 m de la marginea exterioară a acostamentului, pentru drumurile situate la nivelul terenului;
 - b) 7,0 m de la piciorul taluzului, pentru drumurile în rambleu;
 - c) 7,0 m de la marginea de sus a taluzului sau de la marginea exterioară a șanțului de gardă, pentru drumurile în debleu cu înălțimea de până la 5,0 m inclusiv;
 - d) 9,0 m de la marginea de sus a taluzului sau de la marginea exterioară a șanțului de gardă, pentru drumurile în debleu cu înălțimea mai mare de 5,0 m.
3. Zonele de protecție sunt amplasate de-a lungul drumului după marginile exterioare ale zonelor de siguranță și au lățimea specificată în următorul tabel:

Categoria drumului	Lățimea zonei de protecție, m
Autostrăzi	20,0
Drumuri expres	15,0
Drumuri republicane și regionale	10,0
Drumuri locale	5,0

Urmare a celor relatate supra, considerăm oportun de coroborat prevederile proiectului de Regulament privind zonele de protecție ale rețelelor electrice cu prevederile exprese ale Legii drumurilor nr. 509/1995. Or, prin cele indicate în secțiunea 3 a proiectului de Regulament nu este definit expres axa de la care se calculează zonele de protecție a rețelelor electrice. Ba mai mult, din cele prevăzute în pct. 13 și pct. 15 ar ieși că zona de protecție a rețelelor electrice se află în zona drumului public sau în zona de protecție a acestuia, ceea ce afectează modul de administrare și întreținere a drumurilor publice or, în condițiile expuse zonele de protecție a rețelelor electrice se suprapun cu zona de siguranță și zona de protecție a drumurilor publice. Conform prevederilor art. 9 a Legii drumurilor nr. 509/1995 „Amplasarea obiectivelor care nu periclitează siguranța circulației în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia se efectuează cu respectarea legislației în vigoare, numai în baza autorizației de amplasare a obiectivului în zona drumului public și/sau în zonele de protecție a acestuia (în continuare - autorizație de amplasare), eliberată de către administratorul drumului la solicitarea autorității administrației publice locale în cadrul procedurii de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire conform Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție”.

II. La pct. 12.3 se propune substituirea sintagmei „cerințe privind regimul drumurilor” cu sintagma „avizul (prescripția tehnică) pozitiv al administratorului drumului”. Această

Se ia act

Pct. 12.3 a fost modificat pentru a lua în considerare zonele de protecție ale drumurilor.

Se acceptă parțial

Textul a fost reformulat în redacția:

	<p>modificare reiese din prevederile art. 150 alin. 4) lit. g) al Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023.</p> <p>III. Prevederile pct. 24 urmează a fi revăzute, în contextul în care normele propuse pot afecta lucrările de construcție, reabilitare și/sau întreținere a drumurilor publice naționale, întrucât, în conformitate cu dispozițiile proiectului, zona de protecție a rețelelor electrice se află pe teritoriul drumului public sau în zona sa de protecție, generând astfel o suprapunere a acestora.</p> <p>IV. Referitor la pct. 26, evocăm faptul că orice amplasare a rețelelor electrice în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia cade sub incidența prevederilor art. 9 al Legii nr. 509/1995, potrivit căruia orice amplasare a obiectivelor are loc doar în baza autorizației de amplasare a obiectivelor în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia, eliberată de administratorul drumului. Mai mult, potrivit prevederilor art. 9 alin. (3) al Legii nr. 509/1995, legiuitorul a prevăzut expres că, în condițiile în care drumul public este supus modernizării, proprietarul obiectivului execută, pe cont propriu, demolarea, mutarea sau modificarea obiectivului.</p> <p>V. Pct. 28-29 urmează a fi ajustate la prevederile art. 156 alin. (3) din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023, conform căruia „autorizațiile de construire și cele de desființare aferente lucrărilor declarate de utilitate publică de interes național se emit de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicii în domeniile de competență ale acestuia”.</p> <p>VI. Reieșind din prevederile art. 7 alin. (1) al Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea competentă, responsabilă de elaborarea și promovarea la nivel de stat a politicii în domeniul securității industriale. În acest sens, propunem ca soluție juridică, ca în prealabil, pct. 35 să fie concretizat cu ministerul de resort, referitor la necesitatea și actualitatea redării „NRS 35-03-96:2008 Cerințe de securitate industrială la construcția, montarea, punerea în funcțiune, utilizarea, repararea și verificarea tehnică a macaralelor, aprobate prin Ordinul nr. 13 din 31 ianuarie 2009 al Ministerului Economiei și Comerțului și cu NRS 35-03-73:2006 Reguli de</p>	<p>„12.3. cerințe privind zonele de protecție ale drumurilor”</p> <p>Se acceptă Prevederile pct. 24 corespund art. 62 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energie electrică, iar textul din pct. 24.1 a fost reformulat.</p> <p>Se ia act Prevederea pct. 26 se referă la perioada de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 107/2016 cu privire la energie electrică când cadrul juridic nu prevedea expres interdicția de a efectua lucrări de construcție în zona de protecție a rețelei electrice.</p> <p>Se ia act Aceste prevederi se referă la eliberarea certificatelor de urbanism pentru proiectare, autorizațiilor de construire pentru clădiri rezidențiale, nerezidențiale și construcții provizorii.</p> <p>Se ia act</p>
--	--	---

	<p>construcție și exploatare inofensivă a instalațiilor de ridicat (turlor), aprobate prin Hotărârea Serviciului Standardizare și Metrologie al Republicii Moldova nr. 1946-RT din 20 iunie 2006” sau, eventual, includerea unei formulări generice.</p> <p>VII. La pct. 45.1 se propune substituirea sintagmei „Societatea pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor”,” cu textul „autoritate/entitatea cu drept de administrare a drumurilor publice naționale și a terenurilor aferente, în condițiile și cu respectarea prevederilor Legii drumurilor nr. 509/1995”.</p> <p>VIII. Pct. 46 este unul ambiguu, în condițiile în care nu sunt enumerate expres situațiile ce cad sub incidența „cazuri excepționale”. Respectiv, considerăm oportun a fi indicate expres cazurile excepționale aplicabile, inclusiv tratarea acestora prin prisma cadrului legal. Suplimentar, necesită a fi adus în concordanță prevederile pct. 43 cu pct. 46, în partea ce ține de notificarea obligatorie a proprietarilor doar înaintea îndeplinirii lucrărilor.</p> <p>IX. La pct. 50, sintagma „drumuri auto” se va substitui cu sintagma „drumuri publice”, iar după cuvântul „coordonează” se va completa cu sintagma „în formă scrisă”. După cuvântul „drumurilor” se va completa cu cuvântul „publice”.</p> <p>X. Pct. 51 se va expune în următoarea redacție: „În locurile de intersecție a liniilor electrice cu drumurile naționale de categoriile I-IV, pe care circulă autovehiculele cu sau fără încărcătură și mecanisme cu înălțimea mai mare de 4,5 m de la suprafața drumului cu LEA, din ambele părți ale drumului se vor instala indicatoare de avertizare privind înălțimea admisibilă pentru mijloacele de transport ce traversează intersecția dată. Indicatoarele se instalează de administratorul drumului pentru sectorul respectiv al drumului, din contul deținătorului de rețele, în urma notificării scrise.”.</p> <p>XI. Pct. 52 se va expune în următoarea redacție: „În locurile de intersecție a drumurilor auto cu LEA de tensiune nominală 330 kV și mai înaltă, administratorii drumurilor, în colaborare cu reprezentanții subdiviziunii specializate a autorității de resort cu competențe în domeniul asigurării dirijării, supravegherii și controlului traficului rutier, instalează indicatoare rutiere prin care se interzice staționarea mijloacelor de transport în zonele de protecție a acestor linii electrice, din contul deținătorului de rețele, în urma notificării scrise.”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Textul a fost reformulat.</p> <p>Se acceptă Procesul de coordonare va fi stabilit de entități.</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat.</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr. 03-2993 din 27.09.2024</i></p>	<p>2. Cu titlu de recomandare, ținând cont că terenurile proprietate de stat sunt administrate de Agenția Proprietății Publice, propunem completarea pct.20 din proiect, după cuvintele ”organele administrației publice locale” cu cuvintele ”, după caz, Agenția Proprietății Publice, pentru terenurile proprietate de stat,”.</p>	<p>Se acceptă parțial Textul a fost completat.</p>

Ministerul Finanțelor <i>Nr. 07/5-03/445/1517 din 30.09.2024</i>	3.	<p>La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-10292 din 13 septembrie 2024, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsă de obiecții și propuneri.</p>	Se ia act
Ministerul Mediului <i>Nr. 13-05/2756 din 27.09.2024</i>	4.	<p>În contextul examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), Vă comunicăm susținerea acestuia cu propunerea de a prevedea în Regulament cazurile când obiectele rețelelor electrice descrise la Secțiunea 1, pct. 4 nu sunt utilizabile sau nu sunt funcționale mai mulți ani.</p>	Se ia act
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>Nr. 2024PHG-3202 din 02.10.2024</i>	5.	<p>În contextul examinării proiectului hotărârii cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), Vă comunicăm următoarele.</p> <p>1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord: <i>În denumire</i>, observăm că articolul 62 alineatul (1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică stabilește că „Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor electrice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, se stabilesc zone de protecție a rețelelor electrice.” Deci, din textul Legii se deduce că Guvernul urmează să aprobe Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, dar nu Regulamentul cu privire la zonele de protecție a rețelelor electrice. Pentru a evita ulterior o confuzie între denumirea Regulamentului din lege și cea a hotărârii Guvernului, considerăm necesar ajustarea acestuia din urmă la textul Legii.</p> <p><i>În Regulament:</i> la pct. 2.2., în opinia noastră „restricțiile și interdicțiile ce se impun pentru utilizarea terenurilor și construcțiilor” nu pot fi reglementate prin Hotărâre de Guvern, întrucât acestea îngăduiesc exercițiul deplin al dreptului de proprietate, în speță dreptul de folosință a bunului. De altfel, acestea au fost deja reglementate în articolul 62 alineatul (2) din Legea nr. 107/2016. Deci, apreciem că regulamentul ar urma să se limiteze nu la „stabilirea restricțiilor”, ci la modul de asigurare a respectării acestora de către subiecții de drept.</p> <p>Ținând cont de prevederile art.4 din Codul funciar nr. 22/2025, prin deținători de terenuri se înțeleg titularii dreptului de proprietate, ai drepturilor reale limitate asupra terenurilor, precum și cei care, conform legislației civile, au calitatea de posesor de terenuri, la pct. 3 cuvintele „proprietarii/deținătorii de terenuri” se va substitui cu textul „deținătorii de terenuri” textul „proprietarii” se va exclude ca fiind excedent;</p>	<p>Se ia act Este elaborată o nouă versiune a Legii cu privire la energie electrică, care conține denumirea propusă a Regulamentului.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>la pct. 10, se utilizează termenul „hărțile funciare ale unităților administrativ teritoriale”. În acest sens, este necesar efectuarea unor concretizări asupra limbajului normativ utilizat, întrucât nu este clar în ce materialele cartografice se vor transpune datele privind amplasamentul fizic a rețelelor electrice și a liniilor electrice, atâta timp cât unitățile administrativ teritoriale nu dețin „hărți funciare”.</p> <p>La pct. 20 din textul „hotarele de folosire a terenului se modifică” se va exclude cuvintele „de folosire”, textul „proprietarilor de terenuri de pământ” urmează a să se substituie cu textul „deținători de terenuri”.</p> <p>2) Propuneri care poartă caracter de recomandare: <i>În regulament:</i> la pct. 9 , textul „Terenurile aflate în zonele de protecție ale rețelelor electrice se utilizează de către aceștia conform destinației, cu excepția cazurilor prevăzute expres de Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.” se propune de substituit cu textul, „Terenurile aflate în zonele de protecție ale rețelelor electrice se utilizează de către aceștia conform categoriei de destinație și a modurilor de folosință, cu excepția cazurilor prevăzute expres de Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.”</p> <p>La pct. 19 se utilizează terminologia „amplasamentul efectiv al rețelelor electrice” se propune excluderea cuvântului „efectiv” ca fiind inutil, sau se va reformula, astfel încât să asigure o interpretare corectă.</p> <p>La pct. 29, în opinia Ministerului textul acestui punct urmează a fi inserat în Codul urbanismului și construcțiilor, întrucât exista o probabilitate înaltă ca autoritățile publice locale la eliberarea certificatului de urbanism să se conducă doar de Codul urbanismului și construcțiilor, neglijând din necunoaștere prevederile Hotărârii de Guvern cu privire la zonele de protecție ale rețelelor electrice.</p> <p>La pct. 33, în opinia Ministerului, aprobarea prin Hotărâre de Guvern a unor modele de cereri pentru eliberarea acordului privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelelor electrice reprezintă aspecte minore. Dacă se dorește uniformizarea acestora, propunem inserarea unei norme prin care să se desemneze o autoritate responsabilă de aprobarea modelului de cerere. Mai mult ca atât, având în vedere competențele care se acordă operatorului de sistem referitor la utilizarea terenurilor în zonele de protecție se configurează trăsăturile caracteristice a unei autorități publice, care prescrie privaților un anumit comportament. Deci, suntem în prezența aplicabilității Codului administrativ, care reglementează la articolul 75 alineatul (3) posibilitatea autorităților de a pune la dispoziție formulare de cereri.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Prevederile prezentului Regulament se răsfrâng doar asupra zonelor de protecție a Rețelelor electrice și nu reglementează modul de utilizare a terenurilor.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p>
--	---	---

<p>Ministerul Afacerilor Interne Nr. 16/3825 din 26.09.2024</p>	<p>6.</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEEn/2024) și, reieșind din limitele competențelor funcționale, comunică în ordinea argumentelor ce succed.</p> <p>La proiectul hotărârii Guvernului.</p> <p>Drept temei al actului normativ este indicat art. 4 alin. (1) lit. 1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, care stabilește expres că pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului electroenergetic, Guvernul aprobă Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice.</p> <p>Totodată, art. 62 alin. (1) al aceleiași legi, statuează că pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor electrice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, se stabilesc zone de protecție a rețelelor electrice.</p> <p>Astfel, se va examina oportunitatea includerii drept temei al actului normativ și art. 62 din Legea nr. 107/2016, fapt prin care acesta stabilește zonele de protecție și cerințele pentru protecția acestora.</p> <p>Pct. 1 sbp. 1.1 și 1.2, în conformitate cu normele de tehnică legislativă, după cuvântul „anexei” se va completa cu abrevierea „nr.”.</p> <p>Cu referire la pct. 3 din proiect, de menționat că, în conformitate cu art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.</p> <p>Subsidiar, art. 56 alin. (3) al legii prenotate, stabilește că intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.</p> <p>Dacă, totuși se insistă pe intrarea în vigoare a proiectului la momentul publicării, acest fapt urmează a fi argumentat în nota de fundamentare.</p> <p>La proiectul Regulamentului (anexa nr. 1).</p> <p>În condițiile în care Regulamentul face referire la zonele de protecție și condițiile de utilizare ale acestora, se propune completarea pct. 1 al acestuia cu un subpunct care va conține o prevedere în acest sens.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se ia act</p> <p>Nu se acceptă Prevederile incluse în pct.1 a proiectului Regulamentului descriu explicit domeniul de utilizare.</p>
--	-----------	---	---

	<p>La pct. 7, reieșind din considerentul că noțiunea de zonă de protecție a rețelelor electrice este identică celei expuse în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, aceasta se va exclude. Or, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. c)-d) și alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, terminologia utilizată într-un act normativ trebuie să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative. Aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni, o noțiune fiind posibilă a fi stabilită în două acte normative doar în cazul în care acesta poate avea înțelesuri diferite.</p> <p>La pct. 12, se propune completarea cu un subpunct suplimentar, cu următoarea sintagmă: „12.10 normele și regulile de apărare împotriva incendiilor”.</p> <p>În continuare, deși Regulamentul (în special la secțiunea nr.4) prevede că proprietarii își păstrează dreptul de utilizare a terenurilor „conform destinației”, acest drept este supus unor restricții semnificative (interdicții privind construcțiile, activități limitate). Lipsa clarificărilor privind drepturile de despăgubire poate duce la conflicte juridice. Prin urmare, se recomandă adăugarea unei secțiuni care să clarifice drepturile proprietarilor de terenuri și procedurile de despăgubire pentru limitarea drepturilor de utilizare în zonele de protecție.</p> <p>Totodată, la pct. 41, se propune introducerea subpunctului cu următoarea sintagmă: „41.4 să respecte normele privind accesul autospecialelor de intervenție la incendiu”. Completările propuse sunt fundamentate pe cerințele stipulate în art. 7 din Legea 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, care subliniază importanța implementării unor măsuri corespunzătoare de prevenire a incendiilor și asigurarea intervenției rapide în caz de nevoie. Aceste reglementări sunt esențiale pentru a asigura o reacție promptă și eficientă în situații de urgență, contribuind astfel la protecția vieții, sănătății și bunurilor publice.</p> <p>La pct. 43, în contextul în care efectuarea lucrărilor de prevenire sau de lichidare a consecințelor avariilor în rețelele electrice ține de siguranța acestora, luând în calcul faptul că în procesul de executare se pot crea diferite situații care ar putea pune în pericol viața omului, precum și obligația deținătorului de teren de a permite accesul echipelor tehnice, considerăm oportun ca aceștia să fie notificați anterior începerii executării lucrărilor de mentinere/reparație.</p> <p>Suplimentar, la anexa nr. 2, actele normative care se abrogă se vor expune în ordinea publicării acestora, în corespundere cu art. 67 alin. (2) din Lege nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Nu se acceptă Această noțiune reprezintă esența Regulamentului și necesită a se regăsi în textul acestuia, inclusiv și pentru comoditatea utilizării.</p> <p>Nu se acceptă Pct. 12 se referă la cerințe cu privire la diferite tipuri de infrastructuri, propunerea care se invocă se referă la etapa de proiectarea instalațiilor electrice.</p> <p>Se ia act Prevederile privind plata despăgubirilor sunt incluse în cap. IX din Legea nr. 107/2016 cu privire la energie electrică.</p> <p>Se ia act Pct. 43.1 prevede obligația operatorului de sistem la subiectul dat.</p> <p>Nu se acceptă Lucrările respective se efectuează în regim de urgență pentru a preveni avariile sau pentru a diminua impactul acestora.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--

<p>Agencia Proprietății Publice Nr. 05-04-5948 din 16.09.2024</p>	<p>7.</p>	<p>Urmare demersului Cancelariei de Stat nr.18-69-10292 din 13 septembrie 2024, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), autor – Ministerul Energiei și, în limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor.</p> <p>Totodată, în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Agenția Proprietății Publice determină oportun consultarea și avizarea proiectului de către societățile pe acțiuni și întreprinderile de stat din domeniul rețelelor electrice și drumurilor, care urmează să implementeze prezentul proiect.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Se acceptă</p>
<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică Nr. 08-02/4698 din 25.09.2024</p>	<p>8.</p>	<p>Prin prezenta, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare - ANRE) informează că a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), autor – Ministerul Energiei, înregistrat la ANRE cu nr. 12772 din 13 septembrie 2024, și prezintă următoarele propuneri/obiecții la proiectul menționat:</p> <p>1. La textul proiectului din Regulament, cuvântul „vecinătate/a” de substituit cu sintagma „zonă de protecție” la forma gramaticală potrivită. <i>Argumentare:</i> Cuvântul „vecinătate” este ambiguu și nu este clar la care distanțe și dimensiuni se referă în cazul utilizării acestuia, de aceea considerăm oportun utilizarea sintagmei „zona de protecție” dat fiind faptul că în proiectul regulamentului sunt prevăzute distanțe care asigură zona protecție a instalațiilor/rețelelor/ liniilor electrice.</p> <p>2. La pct. 5 din proiectul Regulamentului, după textul „autoritățile administrației publice,” de suplinit cu textul „proiectanți, verficatori de proiecte,”, totodată de exclus textul „în conformitate cu legislația în vigoare”. <i>Argumentare:</i> Deoarece în pct. 3 al regulamentului este stabilită obligativitatea acestuia pentru activitatea proiectanților și verficatorilor de proiect, respectiv aceștia poartă răspundere în aceeași măsură ca și ceilalți subiecți specificați în regulament. Ce ține de sintagma „legislația în vigoare” este cert că referințele la actele normative reprezintă referință la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se specifică dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.</p> <p>3. La pct. 11 din proiectul Regulamentului se propune să fie completat cu o propoziție nouă, după cum urmează: „Termenul de prezentare a informației nu poate depăși 7 zile lucrătoare din data depunerii cererii”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p><i>Argumentare:</i> Prezenta completare este necesară în scopul stabilirii unui termen exact pentru prezentarea informației solicitate pentru excluderea abuzurilor din partea deținătorilor de informație, precum și a tergiversării prezentării informației respective.</p> <p>4. La pct. 22, în ultima propoziție textul „în timp de 7 zile în scris” de substituit cu textul „în scris, în termen nu mai mic de 7 zile înainte de data planificată de începerea a lucrărilor”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Este necesar de specificat de când începe curgerea perioadei de 7 zile și asigurarea unui termen minim.</p> <p>5. La pct. 44 din proiectul Regulamentului se propune de exclus cuvântul „agricole”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Propunerea respectivă urmărește scopul de a exclude faptul că doar terenurile agricole să fie supuse restabilirii, or operatorii de sistem urmează să restabilească toate tipurile de teren în cazul în care acestora le-au fost aduse daune.</p> <p>6. Pct. 49 din proiectul Regulamentului se propune de a fi exclus.</p> <p><i>Argumentare:</i> Pct. 49 este în contradicție cu prevederile art.58 alin. (8) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, or conform legii menționate, ANRE nu are atribuția de a elabora acte normative de reglementare ce țin de amplasarea rețelelor de comunicații electronice și a echipamentelor electronice de supraveghere video, precum și componentele necesare funcționării acestor echipamente pe stâlpii liniilor electrice, exploatarea echipamentelor electronice de supraveghere video, a componentelor necesare funcționării acestor echipamente, precum și a rețelelor de comunicații electronice.</p> <p>7. La pct. 56 din proiectul Regulamentului propunem să fie modificat și expus în următoarea redacție: „56. În cazul în care operatorul de sistem constată că în zona de protecție a rețelelor electrice din gestiune se efectuează sau au fost efectuate lucrări cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament, operatorul de sistem înaintează persoanelor juridice și fizice care au admis încălcări, o prescripție privind încetarea efectuării lucrărilor respective sau restabilirea situației anterioare încălcării zonei de protecție. În prescripție se indică persoana căreia i se adresează, încălcarea depistată, distanța obiectului/construcției față de rețelele electrice, linia electrică, postul de transformare, stația electrică măsurată conform pct. 13 din prezentul Regulament precum și termenul de remediere a încălcării”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Considerăm oportun de a concretiza actul care urmează a fi emis de către operator în cazul depistării încălcării zonei de protecție.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă A se vedea NAIE vers.7 începând cu pct. 2.4.71.</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat în redacția: „În cazul în care operatorul de sistem constată că în zona de protecție a rețelelor electrice din gestiune se efectuează sau au fost efectuate lucrări cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament, operatorul de sistem înaintează o prescripție persoanelor juridice și fizice care au admis încălcări privind încetarea efectuării lucrărilor respective</p>
--	---	---

	<p>8. La pct. 57 din proiectul Regulamentului se propune să fie completat la final cu următorul text: „în vederea inițierii procedurii de aplicare a sancțiunii contravenționale. După emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale prin care s-a stabilit vinovăția persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, operatorul este obligat să înainteze o cerere de chemare în judecată în vederea demolării construcției edificate cu încălcarea Regulamentului sau, după caz, suportării cheltuielilor pentru strămutarea rețelei electrice, liniei electrice, postului de transformare, stației electrice”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Completarea prezentei norme este necesară pentru stabilirea unui proceduri concrete care urmează a fi realizată de către operatorul de sistem, în cazul edificării construcțiilor în zonele de protecție a rețelelor electrice.</p> <p>9. Pct. 58 din proiectul Regulamentului se propune de a fi exclus.</p> <p><i>Argumentare:</i> În conformitate cu art. 73 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ produce efecte doar când este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv.</p> <p>10. Se propune completarea Regulamentului cu un punct nou, cu următorul conținut: „59. În cazul depistării unor obiecte amplasate pe stâlpii liniilor electrice fără acordul operatorului, acesta este obligat să demonteze obiectele amplasate ilegal. Obiectele demontate se păstrează de către operator până la revendicarea acestora de către proprietar, iar cheltuielile legate de demontare și păstrarea acestora se pun în seama persoanei care le-a instalat în mod ilegal pe stâlpii liniilor electrice”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Considerăm necesară completarea Regulamentului cu prevederea respectivă în scopul asigurării cadrului normativ pentru exercitarea de către operatorul de sistem a obligației de exploatare a liniilor electrice în condiții de siguranță. Astfel, scopul propunerii constă în acordarea prerogativei operatorului de sistem să demonteze toate obiectele montate ilegal pe pilonii liniilor electrice (camere de supraveghere, panouri publicitare, corpuri de iluminat, etc.), astfel încât să fie excluse cazurile de punere în pericol a personalului care exploatează liniile electrice, cât și a obiectelor montate ilicit.</p>	<p>și înlăturarea consecințelor respectivelor încălcări. Prescripția conține date despre persoana căreia i se adresează, încălcarea depistată, precum și termenul de remediere a încălcării”.</p> <p>Se acceptă parțial Textul din pct. 57 a fost completat.</p> <p>Nu se acceptă Scopul acestei prevederi este de a evita neînțelegeri între operatorii de sistem și persoanele vizate.</p> <p>Nu se acceptă Nu ține de acest Regulament, fiind în exclusivitate de gestionare a proprietății.</p>
--	---	---

	<p>11. Se propune completarea Regulamentului cu un punct nou, după cum urmează: „60. Operatorii de sistem sunt obligați să inspecteze periodic rețelele electrice, conform periodicității prevăzute în actele normative aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, iar în cazul depistării încălcării zonelor de protecție, să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul Regulament”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Considerăm oportun de a indica expres obligația operatorilor de sistem de a întreprinde măsuri pentru depistarea cazurilor de încălcare a Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice.</p> <p>12. Se propune completarea pct. 24 și 25 din proiect, cu prevederi similare celor din pct. 17 al Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514/2002. Totodată în pct. 24 după cuvântul „acordul” de suplinit cu textul „în scris”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Considerăm imperios de a stabili în mod expres o listă de acțiuni minime care se interzic în zonele de protecție a rețelelor electrice, pentru a asigura o mai bună percepție a sensului actului normativ. Or, prevederile pct. 24 și 25 din proiect nu sunt suficiente pentru a stabili spectrul de acțiuni în zona de protecție care se interzic sau se permit cu acordul operatorului de sistem. În acest sens, propunem ca prevederile respective să fie dezvoltate corespunzător redacției pct. 17 din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514/2002.</p> <p>13. Pe tot parcursul textului la proiectul Regulamentului de unificat utilizarea textului cu referire la instalațiile/rețelele electrice cu tensiunea nominală 330 kV, 400 kV după cum urmează „tensiunea nominală 330 kV sau 400 kV” sau „tensiunea nominală 330 kV și mai mult”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Conform indicațiilor metodologice privind regulile de tehnică legislativă întru respectarea principiului unității terminologice, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.</p> <p>14. La Anexa nr. 1, în partea de sus a Anexei de completat cu parafa către cine este adresată cererea.</p> <p><i>Argumentare:</i> În cerere trebuie să fie prezentată și partea către care se adresează solicitantul.</p> <p>15. La Anexa nr. 2, după cuvintele „operatorului de sistem” de completat cu textul „/producătorului sau consumatorului noncasnic”.</p>	<p>Nu se acceptă Prevederile pct. 58 oferă posibilitatea depistării și sancționării nerespectării zonelor de protecție a rețelelor electrice.</p> <p>Nu se acceptă Aceste prevederi corespund Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--

		<i>Argumentare:</i> Avânt în vedere că în prezentul regulament se face referință nu doar la operatorul de sistem, dar și la producători, consumatori noncasnici, aceștia trebuie să se regăsească în conținutul anexei nr. 2.	
Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru <i>Nr. 36/01-06-1154 din 19.09.2024</i>	9.	<p>Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru (AGCC) a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/ME n/2024) și în limita competențelor instituționale comunică susținerea acestuia cu următoarele propuneri.</p> <p>Reieșind din faptul că AGCC elaborează proiectul de lege privind evidența rețelelor edilitare, proiect care prevede și abrogarea Legii nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, propunem pct. 21 din regulament în următoarea redacție:</p> <p>”21. Informația cu privire la rețelele electrice și zonele de protecție ale acestora, precum și restricțiile aferente zonelor de protecție se vor obține din Registrul de evidență a rețelelor edilitare, creat în conformitate cu legislația privind evidența rețelelor edilitare.”</p>	Se acceptă
Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător <i>Nr. 38-78-11967 din 29.10.2024</i>	10.	<p>În temeiul prevederilor în temeiul art.3 alin.(2), art.271 , anexa nr.1 și art.32 alin.(22) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Hotărârii Guvernului nr.574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, se remite Avizul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la Nota de fundamentare (analiza impactului de reglementare) și proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului.</p> <p>Prezentul aviz este acordat în temeiul art.32 alin.(2 2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, art.3 alin.(2), art.27 1 , anexa nr.1 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Hotărârii Guvernului nr.574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare.</p> <p><u>Evaluarea proiectului de act normativ</u></p> <p><i>Concluzia:</i> Proiectul corespunde în mare parte cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător</p>	Se ia act

	<p><i>Comentarii, recomandări:</i></p> <p>Proiectul instituie un „acord privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice” care este definit ca document întocmit pe un formular de formă stabilită, care prevede executarea unor lucrări în zona de protecție a rețelei electrice și conține descrierea lucrărilor planificate, locul executării, data și durata executării, măsurile de siguranță la pregătirea locului de muncă și la executarea lucrărilor, componența formației de lucru și persoanele responsabile de executarea în siguranță a lucrărilor. Acordul dat, în viziunea noastră cade sub noțiunea de act permisiv însă care nu se regăsește în Nomenclatorul actelor permissive (Legea nr.160/2011). Legea nr.107/2016 (art.62) în acest sens stabilește că o serie de lucrări în zonele de protecție a rețelelor electrice nu se pot desfășura fără „acordul operatorului de sistem”, însă alte prevederi de procedură sau de formă în privința acestui „acord” nu sunt prevăzute de lege. Ca alternativă, este recomandabil ca lucrările în cauză să fie inițiate cu notificarea obligatorie prealabilă a operatorului, spre exemplu cu 10 zile până la inițierea lucrărilor, termen în care operatorul poate interveni pentru a impune unele condiții sau a limita aceste lucrări (cu sau fără înștiințarea în paralel a Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică sau ANRE).</p> <p>Din perspectiva previzibilității reglementării, atenționăm că nici legea și nici proiectul prezentat nu clarifică în detaliu care sunt cerințele la îndeplinirea cărora poate fi emis acordul pentru lucrări și la neîndeplinirea cărora poate fi refuzat acest acord. Ceea ce lasă o marjă foarte mare de discreție pentru operatorul de transport sau distribuție cu posibilitate de abuz din partea acestuia. La fel nu se specifică în mod cert care sunt lucrările sau categoriile de lucrări pentru care este obligatorie prezența reprezentantului operatorului.</p> <p>Proiectul acordă operatorilor drepturi caracteristice unui organ de control de stat, ceea ce este contrar Legii nr.131/2012 și în afara limitelor legilor din domeniu. Astfel potrivit p.58 în cazul în care operatorul de sistem constată că în zona de protecție a rețelelor electrice din gestiune se efectuează sau au fost efectuate lucrări cu încălcarea prevederilor Regulamentului, operatorul de sistem înaintează o prescripție persoanelor juridice și fizice care au admis încălcări privind încetarea efectuării lucrărilor respective și înlăturarea consecințelor respectivelor încălcări. Prescripția conține date despre persoana căreia i se adresează, încălcarea depistată, precum și termenul de remediere a încălcării. Astfel de prescripții pot fi înaintate doar de organele de control prevăzute în Anexa la Legea nr.131/2012. Operatorul poate emite o scrisoare oficială cu recomandări sau să sesizeze un organ de control despre astfel de încălcări.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Acordul privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice nu este un act permisiv în sensul definiției expuse în art.2 din Legea nr. 160/2011, precum și nu întrunește criteriile unui act permisiv prezentate în art. 4 din Legea menționată. Acordul propus urmărește scopul de a informa părțile despre specificul lucrărilor planificate a fi efectuate în zona de protecție a rețelei electrice, astfel încât să nu fie cauzate prejudicii OSD și altor agenți economici prin întreruperea alimentării cu energie electrică a consumatorilor, precum și evitarea electrocutărilor.</p> <p>Totodată, acest document nu stabilește condiții de desfășurare a activității de întreprinzător.</p> <p>Se acceptă</p>
--	---	---

	<p><u>Evaluarea notei de fundamentare (analizei impactului de reglementare)</u></p> <p><i>Concluzia:</i> Nota de fundamentare conține suficiente informații pentru a stabili necesitatea intervenției propuse, cu toate că nu conține toată informația necesară și nu analizează pe deplin impactul intervenției, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017.</p> <p><i>Comentarii, recomandări:</i> Obiectivele nu sunt expuse conform Metodologiei AIR. În capitolul 3.1. sunt expuse câteva obiective concrete. Totodată potrivit Metodologiei se recomandă să fie prezentate obiectivele generale, legate de problemele identificate, și obiectivele specifice, asociate cauzelor acestor probleme, fiind formulate ca schimbarea ce se urmărește a situației de fapt în evoluția proceselor (obiectivele nu se stabilesc ca necesitatea de a întreprinde acțiuni sau de a aproba o reglementare). Obiectivele trebuie să fie măsurabile, realiste, expuse cuantificat și fixate în timp.</p> <p>Nu este identificat clar impactul sub formă de costuri pentru mediul de afaceri. Astfel, lipsesc careva cuantificări monetare pentru mediul de afaceri legate de cerințe ale proiectului. Spre exemplu, obținerea avizului propus în proiect în mod evident presupune timp și efort suplimentar pentru agenții economici care necesită să efectueze lucrări în zonele de protecție, totodată acest sistem permisiv în mod evident instaurează și riscul unor interpretări și practici abuzive din partea operatorilor (cărora li se acordă dreptul de a emite aceste avize sau de a interveni în activitatea altor agenți economici). Aceste costuri, necesită a fi comparate cu beneficiile estimate.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se ia act Impactul exact al implementării este dificil a fi estimat dar cu certitudine va avea un impact pozitiv direct asupra activității operatorilor de sistem prin asigurarea livrărilor fiabile de energie electrică la parametrii de calitate setați în contracte. Totodată, nelivrarea energiei electrice are ca consecință un efect exponențial asupra întreprinderilor cheie din economia națională, inclusiv prin ratarea producției și/sau încasarea pierderilor. Corespunzător, pagubele cauzate consumatorilor finali nu se reduc doar la costul energiei nelivrate, ci pot conduce și la defecțiuni de utilaj, pierderi materiale cauzate de distorsionarea</p>
--	---	---

		<p>În partea ce ține de consultările publice. Din informația prezentată în AIR rezultă că consultările au avut loc. Potrivit Metodologiei este obligatorie prezentarea poziției reprezentanților fiecărui grup de interese majore. Se indică separat consultările efectuate în legătură cu analiza impactului de reglementare. La fel se recomandă autorilor de a consulta și expune poziția și altor părți interesate indicate în p.2.2.</p>	<p>proceselor tehnologice de producere, și, cel mai grav – apariția pericolelor pentru viața și sănătatea oamenilor, or valoarea monetară a acestor pagube este dificil de estimat.</p> <p>Se ia act Proiectul Regulamentului a fost consultat cu toate părțile interesate prin două avizări.</p>
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>Nr. 330 din 24.09.2024</i></p>	<p>11.</p>	<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-10292 din 13.09.2024, privind avizarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), [în continuare – proiectul].</p> <p><u>3. Constatări principale:</u></p> <p>3.1. Necesitatea elaborării proiectului autorul o argumentează în nota informativă prin temeiul prevăzut de art. 4 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, care stabilește că pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului electroenergetic, Guvernul aprobă Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice.</p> <p>3.2. Autorul proiectului nu examinează opțiunea scenariului (de reglementare prin proiect) în contextul elaborării unei noi redacții a actualei Legi (nr. 107/2016) cu privire la energia electrică.</p> <p>3.3. Proiectul nu prevede obligația operatorului de sistem de a asigura stabilirea hotarelor zonelor de protecție, a determina datele spațiale (vectoriale) și înscrierea acestora în registrul de publicitate. Mai mult, această obligație, neargumentat, se plasează direct sau indirect pe seama autorităților administrației publice locale.</p> <p>3.4. Proiectul nu ține cont de faptul că terenurile proprietatea statului sunt administrate de Agenția Proprietății Publice și respectiv, informațiile în privința acestora (modificarea hotarelor terenurilor grevate cu zone de protecție a rețelelor electrice) nu este în custodia APL.</p> <p>3.5. Proiectul nu ține cont de faptul că pentru lucrările de interes național, actele permissive se eliberează conform Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicilor în</p>	<p>Se ia act</p>

	<p>domeniile de competență, respectiv, această autoritate, fiind responsabilă în aceste cazuri, împreună cu proiectanții (proiectul, de asemenea, nu stabilește obligația proiectanților).</p> <p>3.6. Proiectul nu ia în considerație că actualmente, se află în proces de avizare și adoptare proiectul de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare (număr unic 517/AGCC/2024), care prevede abrogarea Legii nr.150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, precum și înscrierea rețelelor edilitare, inclusiv a rețelelor electrice și a zonelor de protecție, pentru evidență în registrul respectiv de publicitate. Totodată, având în vedere că rețelele electrice traversează suprafețe de pământ, evidența căruia se ține în Registrul bunurilor imobile, înscrierea grevărilor privind servituțile zonelor de protecție considerăm că trebuie efectuată totuși în Registrul bunurilor imobile (nu în registrul rețelelor edilitare).</p> <p>3.7. Proiectul utilizează noțiunea de „acord” emis de operatorul de sistem, în loc de „condiții” (ale operatorului de sistem), ceea ce înseamnă că beneficiarul grevării (operatorul de sistem) poate anihila dreptul de proprietate asupra terenului (traversat de rețea sau de zona de protecție). Pe când, în orice caz, operatorul de sistem poate impune condiția strămutării, pe cheltuiala investitorului, a rețelei electrice la o distanță normativă, astfel, fiind modificată și zona de protecție a rețelei electrice, în condiții reciproc avantajoase (pentru proprietarul terenului și operatorul de sistem).</p> <p><u>4. Propuneri asupra proiectului.</u></p> <p>4.1. În pct. 10 din Regulamentul ce se aprobă prin proiect (Informația privind amplasarea în teren a rețelelor electrice și a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici se prezintă, în termen de 30 zile de la data punerii în funcțiune a acestora, de către operatorii de sistem, producători sau consumatorii noncasnici autorităților administrației publice locale, pentru a fi transpuse pe hărțile funciare ale unităților administrativ-teritoriale):</p> <p>4.1.1. cuvântul „Informația” se propune a se substitui cu cuvintele „Datele spațiale, inclusiv ale zonelor de protecție”;</p> <p>4.1.2. textul „pentru a fi transpuse pe hărțile funciare ale unităților administrativ teritoriale” se propune a se substitui cu textul cu următorul cuprins: „și autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul geodeziei, cartografiei și geoinformaticii, pentru trasarea/înregistrarea datelor spațiale în planul cadastral și în Sistemul informațional geografic de stat „Registrul de stat al lucrărilor topografo-geodezice”. Actualmente, atât documentația grafică a cadastrului (planul cadastral), cât și planurile topografo-edilitare se întocmesc în format electronic, conținând datele spațiale vectoriale. „Informația” privind rețelele electrice trebuie să conțină și zonele de protecție, stabilite de către operatorii de sistem, reieșind din cerințele normative.</p> <p>4.2. În pct. 20 (Amplasarea efectivă pe teren a rețelelor electrice se trasează inclusiv în partea grafică a documentației cadastrale a proprietarilor de terenuri de pământ, pe care le păstrează</p>	<p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare a Regulamentului.</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost redactat.</p>
--	--	--

	<p>întreprinderile de stat sau private care execută lucrări cadastrale. În cazul în care hotarele de folosire a terenului se modifică, organele administrației publice locale informează despre aceasta gestionarul rețelelor electrice):</p> <p>4.2.1. cuvintele „Amplasarea efectivă pe teren” se propun a se substitui cu cuvintele „Zona de protecție”;</p> <p>4.2.2. cuvintele „proprietarilor de terenuri de pământ” se propun a se substitui cu cuvintele „deținătorilor de teren”;</p> <p>4.2.3. cuvântul „organele” urmează a se substitui cu cuvântul „autoritățile” (terminologia Legii nr. 436/2006).</p> <p>4.2.4. după cuvintele „administrației publice locale” se propune de completat cu cuvintele „sau după caz, Agenția Proprietății Publice pentru terenurile proprietatea statului”.</p> <p>4.3. La pct. 21 (Informația cu privire la rețelele electrice, drepturile asupra acestora, zonele de protecție ale acestora, precum și restricțiile aferente zonelor de protecție se va obține din Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară creat în conformitate cu Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară) :</p> <p>textul „Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară creat în conformitate cu Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară” se propune de substituit cu textul „registru de publicitate corespunzător în modul stabilit de legislație”.</p> <p>Actualmente, se află în proces de avizare și adoptare proiectul de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare (număr unic 517/AGCC/2024), care prevede abrogarea Legii nr.150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, precum și înscrierea rețelelor edilitare, inclusiv a rețelelor electrice și a zonelor de protecție, pentru evidență în registrul respectiv de publicitate.</p> <p>Totuși, având în vedere că rețelele electrice traversează suprafețe de pământ, evidența căruia se ține în Registrul bunurilor imobile, înscrierea grevărilor privind servituțiile zonelor de protecție trebuie efectuate în Registrul bunurilor imobile.</p> <p>4.4. Se propune completarea Secțiunii a 3-a cu un punct nou, cu următorul cuprins: „Servituțiile asupra suprafețelor de teren grevate ca fiind zone de protecție a rețelelor electrice se supun înregistrării în registrul de publicitate în modul stabilit de legislație, la cererea și pe cheltuiala persoanelor în favoarea cărora acestea se instituie”.</p> <p>4.5. În pct. 24 (Fără acordul operatorului de sistem, persoanelor fizice și juridice li se interzice efectuarea oricăror acțiuni ce pot conduce la perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, la deteriorarea acestora sau la accidente, și anume: 24.2. să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor electrice): cuvântul „săpături” se propune a se substitui cu cuvântul „excavații” („săpăturile” pot fi interpretate, inclusiv ca fiind prelucrarea superficială a solului în scopul cultivării plantelor non perene (anuale), care se permit a fi cultivate în zonele de protecție).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p> <p>Se acceptă Textul a fost reformulat.</p> <p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare și pe Regulamentului.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--

	<p>4.6. În pct. 27 (În scopul executării prevederilor prezentului Regulament, autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții: 27.1. să informeze populația, instituțiile și agenții economici despre cerințele și consecințele nerespectării prezentului Regulament): textul „să informeze populația, instituțiile și agenții economici” urmează a se substitui cu textul cu următorul cuprins: „contribuie la informarea populației, instituțiilor și agenților economici” (principiul fundamental de drept exprimat prin adagiul latin „nemo legem ignorare censetur”, stabilește că nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, i.e. se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărut de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei, de aceea și eroarea de drept nu exonerează de răspundere; se asigură prin publicarea actelor normative în Monitorul Oficial al Republicii Moldova).</p> <p>4.7. Referitor la pct. 27.3 (să informeze operatorul de sistem despre modificarea hotarelor de folosire a terenurilor din zonele de protecție ale rețelelor electrice) menționăm, că terenurile statului sunt administrate de către Agenția Proprietății Publice, care de asemenea, poate modifica hotarele terenurilor în cauză.</p> <p>4.8. Referitor la pct. 28 (La eliberarea certificatelor de urbanism pentru proiectare, autorizațiilor de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale sau alte construcții, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să respecte cerințele față de zonele de protecție ale rețelelor electrice, stabilite în prezentul Regulament) menționăm că, în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor, nu doar APL, ci și statul emite acte permissive în construcții. Actele permissive pentru proiectare și construire sunt, respectiv, certificatul de urbanism pentru proiectare și autorizația de construire, iar pentru lucrările declarate de utilitate publică de interes național, acestea se emit de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicilor în domeniile de competență (art. 107 alin (9), art. 108 alin. (3), art. 156 alin. (3) din Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023).</p> <p>De asemenea, aceste condiții și restricții ale zonelor de protecție urmează a fi respectate de către proiectanții obiectelor. În acest temei, se propune substituirea cuvintelor „autoritățile administrației publice locale sunt obligate” cu cuvintele „emitenții actelor permissive în construcții și proiectanții sunt obligați”.</p> <p>4.9. În pct. 30 (Operatorul sistemului de distribuție poate interzice autorităților administrației publice locale amenajarea rețelelor de iluminat public și amplasarea echipamentelor electronice de supraveghere video, în cazul în care amenajarea/amplasarea acestora pe stâlpii rețelelor electrice de distribuție ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, integritatea bunurilor sau ar împiedica desfășurarea anumitor activități): se propune completarea cu textul cu următorul cuprins: „în condițiile prevăzute de actele normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică”. În caz contrar, s-ar putea interpreta norma că operatorul sistemului de distribuție</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p> <p>Se acceptă Textul a fost reformulat.</p> <p>Nu se acceptă Textul din Regulament corespunde prevederilor art. 58 alin. (9) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.</p>
--	--	---

	<p>„ar putea interzice”, la propria sa discreție, și contrar intereselor publice ale comunităților locale.</p> <p>4.10. În pct. 31 (Persoanele fizice sau juridice care planifică lucrări în zona de protecție a rețelelor electrice, sunt obligate să obțină acordul privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice de la operatorul de sistem în a cărei zonă de protecție a rețelei electrice se preconizează executarea lucrărilor respective): se propune substituirea cuvântului „acordul” cu cuvântul „condițiile” (obiecția este valabilă pentru tot textul proiectului, la forma gramaticală corespunzătoare). Altfel, beneficiarul grevării (operatorul de sistem) poate anihila dreptul de proprietate asupra terenului. De fapt și de drept, operatorul impune limitări și condiții, reieșind din prevederile actelor normative în domeniu. De exemplu, operatorul de sistem poate impune condiția strămutării, pe cheltuiala investitorului, a rețelei electrice la o distanță normativă, astfel, fiind modificată și zona de protecție a rețelei electrice.</p> <p>4.11. În pct. 47 (Executorul lucrărilor planificate de reparație și reconstrucție a LEC este obligat să amenajeze căi de ocolire a locurilor de lucru cu instalarea indicatorilor de prevenire pentru transport și pietoni, iar după finalizarea lucrărilor să niveleze terenul și să restabilească învelișul drumului): se propune completarea (la final) cu textul cu următorul cuprins: „conform condițiilor stabilite de autoritățile responsabile de administrarea infrastructurii respective”. Totodată, se recomandă substituirea cuvântului „Executorul” (în tot textul proiectului, la forma gramaticală corespunzătoare) cu cuvântul „Executantul”. Conform Dicționarului explicativ al limbii române, cuvântul „executor” se utilizează în special pentru a desemna un „executor testamentar” sau un „executor judecătoresc”.</p> <p>4.12. În pct. 49 (Amplasarea rețelelor de comunicații electronice și a echipamentelor electronice de supraveghere video, precum și componentele necesare funcționării acestor echipamente pe stâlpii liniilor electrice, exploatarea echipamentelor electronice de supraveghere video, a componentelor necesare funcționării acestor echipamente, precum și a rețelelor de comunicații electronice se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și actelor normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică): după textul „Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică” se propune completarea cu textul cu următorul cuprins: „Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice”. Legea nr. 28/2016 prevede încheierea contractului de acces pe proprietăți, pentru instalarea rețelelor publice de comunicații electronice. CALM susține adoptarea proiectului, cu condiția luării în considerație a propunerilor menționate.</p>	<p>Nu se acceptă În acordul respectiv se includ condițiile de efectuare a lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice.</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare a Regulamentului.</p> <p>Se ia act</p>
--	---	--

<p>Primăria Municipiului Chișinău Nr. 2-06/1-5502 din 01.10.2024</p>	<p>12.</p>	<p>În contextul adresării Cancelariei de Stat nr. 18-69-10292 din 13.09.2024 cu privire la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), Vă comunicăm.</p> <p>În urma analizei documentului prezentat spre avizare, nu au fost constatate schimbări substanțiale față de reglementările actuale privind zonele de protecție ale rețelelor electrice, preluate din documentele normative ce urmează a fi abrogate. Cu toate acestea, sprijinim inițiativa de elaborare a unui cadru normativ unificat, care poate aduce multiple beneficii, prin simplificarea și clarificarea reglementărilor pentru toate părțile implicate și asigurarea unui cadru coerent și actualizat, care să contribuie la o mai bună aplicare și respectare a legislației.</p> <p>Totodată, considerăm că ar fi oportună orientarea reglementărilor normative privind protecția rețelelor electrice în zonele urbane în sensul utilizării rețelelor subterane și evitarea proiectării și construirii de noi rețele electrice aeriene în interiorul localităților, orientându-ne, pe cât posibil, spre transferarea rețelelor electrice aeriene în subteran.</p> <p>Aceste măsuri ar reduce impactul vizual și ar minimiza efectul asupra aspectului arhitectural al localităților, contribuind la modernizarea și armonizarea vizuală a zonelor urbane.</p> <p>Totodată, protecția rețelelor electrice aeriene este dificil de asigurat în contextul vegetației din aliniamentele stradale din interiorul localităților, dar și a riscurilor asociate cu intemperiiile, accidentele sau vandalismul, fiind pusă în pericol fiabilitatea și siguranța alimentării cu energie electrică.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Se ia act Regulamentul nu instituie norme de amenajare a instalațiilor electrice și soluții constructive alese de executant.</p> <p>Se ia act</p>
<p>Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației Nr. 01-DJAC/1117 din 24.09.2024</p>	<p>13.</p>	<p>Referitor la solicitarea Ministerului Energiei nr. 05-2408 din 16 septembrie 2024 privind avizarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic - 777/MEn/2024), Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, ținând cont de domeniile de competență date prin lege, în conformitate cu dispozițiile art. 32 din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.</p>	<p>Se ia act</p>
<p>ÎS „Moldelectrica” Nr. 46-43/2446 din 27.09.2024</p>	<p>14.</p>	<p>Prin prezenta, Î.S. „Moldelectrica” Vă comunică că a luat act la scrisoarea nr. 05-2408 din 16 septembrie 2024, cu privire la avizarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului.</p> <p>Drept urmare a analizei proiectului de hotărâre de către specialiștii din cadrul entității, Vă remitem anexat tabelul cu conținutul propunerilor și comentariile la acestea.</p>	

	<p>La punctul 1.1., dar si pe tot parcursul textului Regulamentului, expresia „a liniilor electrice ale producătorilor si ale consumatorilor noncasnici” se propune de substituit cu „Instalațiilor de racordare”</p> <p><i>Comentariu:</i> Consideram oportuna a fi operata înlocuirea sintagmei cu termenul <i>instalație de racordare</i> pentru ca, conform Legii nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrica - instalația de racordare este instalație electrica prin care se face legătura dintre rețeaua electrica și centrala electrica sau instalația de utilizare.</p> <p>La punctul 3, după cuvântul „proiectanți” propunem introducerea categoriei „ingineri cadastrali”; după cuvântul „desfășoară” de adăugat cuvântul „/intenționează”</p> <p><i>Comentariu:</i> Inginerii cadastrali pot fi implicați plenar in activități ce țin de activități în zonele de protecție ale rețelelor electrice</p> <p>La punctul 6, la final propunem de adăugat între paranteze denumirea Normelor de securitate la exploatarea instalațiilor electrice si anume „NE1-02:2019”</p> <p><i>Comentariu:</i> Expunerea expresa a denumirii normelor va facilita identificarea si utilizarea lui de către personalul non-energetic</p> <p>Punctul 7:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru definiția <i>linia electrica aeriana [LEA]</i>, după cuvântul „fundații” de adăugat expresia „,elemente de susținere” (Elementele de susținere, în cazul în care acestea exista, sunt parte componenta a LEA); - se propune înlocuirea noțiunii de <i>obiect al rețelelor electrice</i> si definiția acesteia cu „<i>obiecte energetice</i> - instalații de producere, centrale electrice, centrale termice, rețele, instalații, utilaje, mecanisme, echipamente și aparate, care, împreună cu clădirile și spațiile în care sunt instalate, se utilizează pentru explorarea, extragerea, rafinarea, produs, transport, distribuția, stocarea și/sau comercializarea energiei (Noțiune din Legea nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrica); 	<p>Nu se acceptă În proiectul Regulamentului se definesc elementele rețelelor electrice pentru care se stabilesc zone de protecții.</p> <p>Nu se acceptă Sunt incluse doar persoanele responsabile de aplicarea și respectarea prevederilor Regulamentului.</p> <p>Nu se acceptă Acestea se pot modifica în timp și nu au impact de esență.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Elementele prevăzute de noțiunea „obiecte energetice” care prevede „clădirile și spațiile în care sunt instalate, se utilizează pentru explorarea, extragerea, produs, transport, distribuția, stocarea și/sau comercializarea energiei” nu se referă la obiectul de reglementare a prezentului Regulament.</p>
--	---	---

	<p>- se propune adăugarea noțiunii de „<i>instalație de racordare</i>” - instalație electrica prin care se face legătura dintre rețeaua electrica și centrala electrica sau instalația de utilizare</p> <p>- la definiția „<i>zona de protecție a rețelelor electrice</i>”, după cuvintele „și în jurul altor obiecte” de înlocuit expresia „ale rețelei electrice” cu cuvântul „energetice”. (Noțiune din Legea nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică)</p> <p>La punctul 8, după cuvântul „obiectelor” de înlocuit „rețelelor electrice” cu cuvântul „energetice”; după cuvântul „aparțin” de adăugat expresia „operatorilor de sistem”,</p> <p>La punctul 10, după cuvintele „unităților administrativ-teritoriale” de completat cu „și în acte cadastrale emise ulterior”.</p> <p><i>Comentariu:</i> În vederea informării proprietarilor de terenuri asupra restricțiilor impuse</p> <p>Punctul 11 - <i>de exclus</i></p> <p><i>Comentariu:</i> Prevederile acestuia se regăsesc în punctul 19 al prezentului proiect de Regulament, dar și în normele generale prevăzute de Legea nr. 148 din 09.06.2023 privind accesul la informațiile de interes public</p>	<p>Nu se acceptă Nu este argumentată includerea în sensul prevederilor Regulamentului.</p> <p>Nu se acceptă Considerând că definiția „obiecte energetice” cuprinde elemente pentru care nu pot fi stabilite zone de protecție.</p> <p>Se acceptă parțial Considerând argumentele prezentate mai sus. Având în vedere că prevederile Regulamentului se aplică operatorilor de sistem, suplimentar se propune stabilirea și pentru liniilor electrice ce aparțin producătorilor și consumatorilor noncasnici amplasate în afara proprietății acestora, pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului.</p> <p>Nu se acceptă Nu este argumentată includerea în sensul prevederilor Regulamentului, deoarece APL cunosc atribuțiile legal stabilite în baza cărora acționează.</p> <p>Nu se acceptă Sunt două prevederi distincte în punctele enunțate.</p>
--	--	---

	<p>La punctul 13.4 cuvântul „protejate” de înlocuit cu cuvântul „izolate” <i>Comentariu:</i> Subpunctelor enunțate supra</p> <p>De adăugat un punct suplimentar [13.8] cu conținutul următor: „Pentru fiecare pilon a liniilor aeriene cu tensiunea cuprinsa între 35 - 500 kV, se alocă un teren cu o suprafață egală cu suma suprafeței de teren ocupată de pilon în limitele conturului său exterior [inclusiv firele] și suprafața a unei fâșii de teren de 2 m lățime în jurul conturului exterior al pilonului (inclusiv elementele de întindere).” <i>Comentariu:</i> Se stabilesc zone de protecție pentru pilonii cu tensiunea de 35-500 kV 4.2.3 din ТИПОВАЯ ИНСТРУКЦИЯ ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ ВОЗДУШНЫХ ЛИНИЙ ЭЛЕКТРОПЕРЕДАЧИ НАПРЯЖЕНИЕМ 35-800 кВ, РД 34.2С.504-94, aprobată Ordinul prin 105 din 28.12.2001 al Ministerului Energeticii (punctul 11.9)</p> <p>La punctul 15.3, considerăm oportună prevederea expresă a „distanțelor minime tehnologice normate pentru canalele de cabluri și pentru culoare de trecere ale LEA”</p> <p>La punctul 20, după cuvântul „electrice” de la finalul frazei de adăugat cuvintele „și instalațiilor de racordare” <i>Comentariu:</i> Pentru implementarea acestui punct este necesar de intervenit cu modificări la: - Legea nr. 1543 din 25.02.1998 cadastrului bunurilor imobile; - Ordinul Nr. 71 din 04.08.2017 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la conținutul și modul de elaborare a documentației cadastrale la formarea bunurilor imobile, și anume la Secțiunea 4. Modul de elaborare a planului geometric și emiterea deciziei de formare: 35. Planul geometric [al bunului imobil inițial modificat/ nou-format] se întocmește conform modelului indicat în anexa 5. 39. Planul geometric al bunului imobil format este parte componentă a deciziei de formare a bunului imobil</p> <p>La punctul 22, se propune ca ultima frază să aibă următorul conținut: „În acest caz, persoanele afectate sunt informate în scris cu cel puțin 7 zile înainte de data planificată de începere a lucrărilor și durata planificată a lucrărilor.” <i>Comentariu:</i> În scopul implementării mai eficiente a prevederilor punctului curent</p>	<p>Nu se acceptă Terminologia corespunde standardului ГОСТ 31946-2012.</p> <p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare a Regulamentului.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---

	<p>La punctul 23 se propune substituirea cuvintelor „rezidențiale si nerezidențiale” cu cuvintele „si construcțiilor de orice tip”, iar după cuvântul „electrice” de la finalul frazei de adăugat expresia „si instalațiilor de racordare”.</p> <p><i>Comentariu:</i> Conform art. 62 al Legii 107/2016 din 27.05.2016 cu privire la energetica</p> <p>La punctul 24.1 cuvântul „efectueze” se propune de înlocuit cu cuvântul „amplaseze”, iar după cuvântul „sau” de adăugat „sa efectueze”</p> <p>Punctul 24 se propune a fi completat cu următoarele subpuncte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 24.5 lansarea zmeilor, modele sportive ale aparatelor de zbor, inclusiv a celor ghidate fără pilot; - 24.6 demolarea sau reconstrucția clădirilor, podurilor, tunelurilor, căilor ferate, șoselelor și altor construcții în locurile de traversare a liniilor electrice aeriene sau de amplasament al unităților de intrare și al instalațiilor de distribuție fără permutarea în prealabil a acestor linii și instalații din contul beneficiarilor construcțiilor, de comun acord cu ÎRE <p><i>Comentariu:</i> Prevederi din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice aprobat prin HG 514/2002, necesare pentru noul Regulament</p> <p>Punctul 25 se propune a fi completat cu următoarele subpuncte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 25.4 amenajarea terenurilor sportive, stadioanelor, târgurilor, stațiilor pentru transportul public, parcarilor pentru toate tipurile de mașini și mecanisme, organizarea diverselor manifestări cu antrenarea unui număr mare de oameni, care nu sunt angajați în executarea unor lucrări autorizate în modul stabilit; - 25.5 împușcarea pasărilor aflate pe pilonii sau conductoarele LEA; - 25.6 amenajarea cantonamentelor de câmp și a oborârilor; - 25.7 depozitarea nutrețurilor, îngrășămintelor, paielor, lemnului și altor materiale, aprinderea focului, precum și formarea diverselor locuri de acumulare a gunoaielor; - 25.8 sprijinirea sau legarea obiectelor străine și/sau a animalelor de stâlpi sau conductoare electrice, urcarea pe stâlpi <p><i>Comentariu:</i> Prevederi din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice aprobat prin HG 514/2002, necesare pentru noul Regulament</p>	<p>Nu se acceptă Termenele de clădiri rezidențiale si nerezidențiale sunt prevăzute de Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 și se consideră oportun ca clădiri rezidențiale si nerezidențiale să nu mai fie construite în zonele de protecție.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Unele prevederi au fost incluse în pct. 24.1 și pct. 25.4 al proiectului Regulamentului.</p> <p>Se acceptă parțial Unele prevederi au fost incluse în pct. 25.4 al proiectului Regulamentului.</p>
--	--	--

	<p>La punctul 26 se propune excluderea „pana la intrarea in vigoare a Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică”</p> <p>La denumirea secțiunii 5 se propune de substituit cuvântul „Atribuții” cu cuvântul „Obligații”</p> <p>La punctul 27 se propune de substituit cuvântul „atribuții” cu cuvântul „obligații”</p> <p>La punctul 27.2 se propune adăugarea cuvintelor „și construcțiilor” după cuvântul „clădirilor”</p> <p>La punctul 27.4 se propune înlocuirea cuvântului „apropiere” cu cuvântul „siguranță”</p> <p>La punctul 31, după prima virgula, se propune de adăugat cuvintele „prevăzute în pct.24” iar după cuvântul „acord” de adăugat cuvintele în scris</p> <p>La punctul 32 se propune ca după cuvintele „cel puțin 10 zile” sa fie adăugat cuvântul „lucrătoare”. De adăugat sintagma „ / răspuns argumentat” după cuvintele „, sa elibereze acordul” <i>Comentariu:</i> Pentru a nu depăși durata retragerilor din exploatare a instalațiilor electrice gestionate de OST.</p> <p>La punctul 36 se propune ca după cuvântul „sistem ” sa fie adăugate cuvinte „prevăzute în Secțiunea 4 a prezentului Regulament”</p> <p>La punctul 37 se propune ca după cuvintele „daca se încalcă prevederile” sa fie adăugate cuvinte „prevăzute în Secțiunea 4 a prezentului Regulament”</p>	<p>Nu se acceptă Prevederea pct. 26 se referă la perioada de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 107/2016 cu privire la energie electrică</p> <p>Nu se acceptă Prin prevederile secțiunii respective se stabilesc unele atribuții ale AAPL privind utilizarea terenurilor din zonele de protecție ale rețelelor electrice</p> <p>Nu se acceptă Termenele de clădiri rezidențiale si nerezidențiale este prevăzut de Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Forma acordului este stabilită de Regulament.</p> <p>Nu se acceptă Timpul acordat este suficient.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p>
--	---	--

		<p>Secțiunea 6 se propune a fi completata cu 2 puncte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Întreprinderile, organizațiile și instituțiile, care executa lucrări ce necesita refacerea rețelelor electrice sau protejarea lor de deteriorări, sânt obligate sa îndeplinească aceste lucrări din contul mijloacelor proprii, de comun acord cu ÎRE. La construcția canalelor de irigație de colectare și drenare, la instalarea spalierelor pentru vita-de-vie și livezi, precum și la executarea altor lucrări, se va păstra accesul la rețelele electrice. - În documentația de proiect și deviz pentru construcția, reparația capitală și reconstrucția obiectivelor, care pot fi surse de poluare sau coroziune a rețelelor electrice, vor fi prevăzute măsuri de limitare a poluării și coroziunii sau scoaterea rețelelor electrice din zona de poluare [coroziune]. <p><i>Comentariu:</i> Prevederi ale punctelor 7 si 9 din actualul Regulament cu privire la protecția rețelelor electrice aprobat prin HG 514/2002</p> <p>La punctul 40 Se propune elaborarea unui statut special pentru Operatorii de sistem în vederea curățării culoarului de protecție, dar si specificarea expresa a lățimii acestuia</p> <p>La punctul 41 se propune adăugarea subpunctului 41.4 „să taie sau să reteze copacii, ce depășesc înălțimea de 4 m, din fâșiile curățite de arbori”</p> <p><i>Comentariu:</i> Cu înștiințarea ulterioară a organelor de resort, pentru a menține fiabilitatea liniilor electrice aeriene</p> <p>In Anexa 1, la secțiunea „Anexe”, de adăugat punctul „5) Alte documente în funcție de tipul lucrărilor planificate”</p> <p>În Anexa nr. 2, după „denumirea operatorului de sistem” de introducere și cuvintele „producătorului sau consumatorului noncasnic”</p> <p><i>Comentariu:</i> Producătorul sau consumatorul noncasnic, conform noului Regulament tot urmează sa elibereze Acord privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice</p>	<p>Nu se acceptă În proiectul Regulamentului sunt stabilite aspectele respective</p> <p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare a Regulamentului</p> <p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare a Regulamentului</p> <p>Nu se acceptă Au fost incluse documentația strict necesară</p> <p>Se acceptă</p>
<p>SA „Termoelectrica” Nr. 79/6931 din 01.10.2024</p>	<p>15.</p>	<p>Prin prezenta, „Termoelectrica” S.A. informează că a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), și înaintează următoarele propuneri și observații.</p>	

		<p>1. Pct. 2.4. de expus în următoarea redacție <i>„condițiile de coordonare de către operatorii de sistem/producători/consumatori noncasnici a amplasării construcțiilor provizorii și instalațiilor în zonele de protecție ale rețelelor electrice, inclusiv ale liniilor electrice ale producătorilor sau ale consumatorilor noncasnici”.</i> Acestă modificare este necesară pentru a aduce în concordanță cu scopul, domeniul de aplicare ale Regulamentului, inclusiv cu prevederile pct. 38 din Regulament.</p> <p>2. Pct. 7. noțiunea <i>„zonă de protecție a liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic”</i> de suplinit după cuvântul „aparține” cu sintagma „producătorului sau”.</p> <p>3. Secțiunea 3 <i>Delimitarea zonelor de protecție ale rețelelor electrice</i> urmează a fi suplinit cu prevedere referitor la distanțele pe orizontală/verticală pentru liniile electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici, amplasate în afara proprietății acestora, pentru a nu crea interpretări și a aduce în concordanță cu prevederile pct. 4.5 din Regulament.</p> <p>4. Secțiunea 5 <i>Atribuțiile autorităților administrației publice locale privind utilizarea terenurilor din zonele de protecție ale rețelelor electrice</i> de suplinit cu prevederi cu privire la obligativitatea administrației publice locale de a respecta cerințele față de zonele de protecție ale liniilor electrice ale producătorilor sau consumatorilor noncasnici la eliberarea certificatelor de urbanism pentru proiectare și a autorizațiilor de construire, similar cu respectarea zonelor de protecție a rețelelor electrice ale operatorilor de sistem.</p> <p>Reieșind din cele expuse, solicităm respectuos luarea în considerație a propunerilor/obiecțiilor „Termoelectrica” SA la definitivarea proiectului în cauză.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Pct. 13 a fost completat</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se ia act</p>
<p>SA „CET-Nord” Nr. 120-08/1644 din 26.09.2024</p>	16.	<p>Urmare a examinării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic - 777/MEEn/2024), autor – Ministerul Energiei, Vă comunicăm despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.</p>	<p>Se ia act</p>
<p>SA „Moldovagaz” Nr. 04/2-2667 din 20.09.2024</p>	17.	<p>SA „Moldovagaz” a examinat <i>proiectul Hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului</i> și comunică, că subiectul documentului vizat nu ține de competența entității.</p>	<p>Se ia act</p>

<p>„Moldovatransgaz” SRL Nr. 14-876 din 25.09.2024</p>	18.	<p>Prin prezenta, în contextul scrisorii Ministerului Energiei nr.05-2408 din 16.09.2024, SRL „Moldovatransgaz” comunică că a examinat, în limita competenței, proiectul Hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului</i>, (număr unic 777/MEn/2024), autor – Ministerul Energiei și comunică lipsa de propuneri și/sau obiecții pe marginea acestuia.</p>	<p>Se ia act</p>
<p>SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” Nr. 09-904 din 24.09.2024</p>	19.	<p>Referitor la solicitarea Dvs. nr. 05-2408 din 16.09.2024, privind avizarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), S.A. „FEE- Nord”, comunică că nu are careva obiecții/propuneri asupra proiectului menționat supra.</p>	<p>Se ia act</p>
<p>ÎCS „Premier Energy Distribution” SA Nr. 0705/173868-20240923</p>	20.	<p>Adresarea d-voastră, depusă în vederea avizării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic - 777/MEn/2024), a fost examinată de către administrația Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. și, în limita competențelor funcționale, Î.C.S. ”Premier Energy Distribution” S.A. Vă expediază propunerile de completare a respectivului proiect de regulament conform Tabelului de sinteză anexat.</p> <p>Ținem să menționăm că, completările propuse sunt întemeiate pe prevederilor actelor normative în vigoare sau reies din aprecierea obiectivă a situației de fapt, astfel încât acceptarea acestora este în măsură să faciliteze în viitor aplicarea actului normativ.</p> <p>p. 7 În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, precum și următoarele noțiuni: ...zonă de protecție a liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic – zonă adiacentă liniei electrice ce aparține producătorului sau consumatorului noncasnic amplasată în afara proprietății acestuia, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului liniei electrice, în limitele căreia, se introduc interdicții privind accesul persoanelor, efectuarea lucrărilor stabilite și regimul construcțiilor în scopul asigurării condițiilor normale de exploatare și al excluderii posibilității de deteriorare a liniei electrice.</p> <p><i>Argumentare:</i> Completarea este necesară pentru a include și producătorul care este menționat în definiție.</p> <p>p. 9. Stabilirea zonelor de protecție ale rețelelor electrice nu privează deținătorii de terenuri de dreptul de proprietate sau de posesie de care dispun. Terenurile aflate în zonele de protecție ale rețelelor electrice se utilizează de către aceștia conform destinației, cu respectarea prezentului Regulament.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p><i>Argumentare:</i> Așa cum regimul zonelor de protecție este stabilit de prezentul Regulament, nu este necesară o trimitere la Legea nr. 107/2016, cu instituirea unor excepții. Legea conține o reglementare de principiu, nedezvoltată, iar Regulamentul este instrumentul de punere a ei în aplicare, fiind instrumentul adecvat și pentru reglementarea regimului de utilizare a terenurilor. Totodată, în acest context, instituirea unor excepții prin trimitere la lege creează confuzii și neclarități.</p> <p>p. 29. Se interzice autorităților administrației publice locale să elibereze certificate de urbanism pentru proiectare și autorizații de construire care permit edificarea clădirilor rezidențiale și nerezidențiale în zonele de protecție ale rețelelor electrice. Nerespectarea acestei obligații va conduce la nulitatea certificatelor de urbanism pentru proiectare și autorizațiilor de construire astfel emise și va impune autorităților administrației publice locale luarea măsurilor pentru demolarea clădirilor astfel edificate.</p> <p><i>Argumentare:</i> Completarea stabilește consecințele încălcării Regulamentului – nulitatea și repunerea în situația anterioară, ca remedii pentru acțiuni ilegale care pun în pericol viața, bunurile și integritatea rețelei electrice.</p> <p>p. 32. Cererea pentru obținerea acordului privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice se depune de către solicitant cu cel puțin 10 zile înainte de data planificată de începere a lucrărilor, iar operatorul de sistem va elibera acordul privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii respective, cu condiția ca solicitantul să fi prezentat toată informația și actele indicate în cererea pentru eliberarea acordului privind efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelei electrice.</p> <p><i>Argumentare:</i> Pentru acordarea accesului la rețeaua sa, operatorul de sistem trebuie să aibă un minim de informații și acte indicate în cerere, pentru a da un acord avizat, în cunoștință de cauză – care va stabili condiții sigure de efectuare a lucrărilor.</p> <p>p. 36. În zonele de protecție ale rețelelor electrice și din apropierea acestora, persoanele juridice și fizice sunt obligate să execute cerințele ale personalului operatorului de sistem, orientate spre asigurarea integrității rețelelor electrice și prevenirea accidentelor.</p> <p><i>Argumentare:</i> Personalul operatorului de sistem este ținut să acționeze regulamentar, prin legi și regulamente. Prin urmare, nu este necesară o repetare superfluă în acest sens. Pe de altă parte, fiind vorba de niște relații într-un domeniu complex și de pericol sporit, persoanele fizice și juridice cărora le sunt adresate cerințele nu sunt în măsură să aprecieze cât de justificate sunt acestea, putând refuza să le îndeplinească pe motiv că le consideră nejustificate. Din acest motiv, este necesară excluderea calificativului ”justificate” din text.</p>	<p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare a Regulamentului</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p>
--	---	---

	<p>p. 40. În zonele de protecție ale rețelelor electrice, de-a lungul LEA ce traversează fondul forestier și pe terenurile din afara fondului forestier, operatorii de sistem sunt obligați să efectueze lucrări de defrișare sau tăieri de modelare a vegetației forestiere pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice în corespundere cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. Tăierea vegetației forestiere în limita culoarelor de trecere ale LEA se notifică proprietarilor sau gestionarilor terenurilor traversate de liniile electrice, în modul stabilit de lege.</p> <p><i>Argumentare:</i> Tăierea vegetației în limita culoarelor, ca regulă, are loc prin notificări expediate Agenției de Mediu, în conformitate cu art. 26¹ al Legii privind regnul vegetal. Totodată, aspectele permissive legate de tăierea vegetației forestiere fac obiectul reglementării de actele normative din domeniul forestier (acte speciale), prin urmare, nu este cazul de a le însera într-un mod simplist în acest Regulament, pentru a nu crea confuzii.</p> <p>p. 54¹. În locurile de intersecție a liniilor electrice cu rețelele de comunicații electronice, operatorii de comunicații electronice vor respecta normele de amenajare a rețelelor electrice și a celor de comunicații electronice în astfel de cazuri și vor întreprinde toate măsurile pentru protecția rețelelor ce se intersectează.</p> <p><i>Argumentare:</i> De regulă, rețelele de comunicații electronice se instalează pe pilonii liniilor electrice, ulterior construcției acestora. În unele cazuri, acestea se instalează neautorizat, iar ulterior, la apariția unor incidente cu implicarea ambelor rețele, apar complicații legate de responsabilitatea operatorilor. Pentru tranșarea acestora și asigurarea securității ambelor rețele, este necesară prevederea care impune operatorului rețelei de comunicații electronice luarea tuturor măsurilor necesare pentru prevenirea acestor incidente.</p> <p>p. 56. În cazul în care operatorul de sistem constată că în zona de protecție a rețelelor electrice din gestiune se efectuează sau au fost efectuate lucrări cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament, operatorul de sistem cere persoanelor juridice și fizice care au admis încălcări încetarea efectuării lucrărilor respective și înlăturarea consecințelor respectivelor încălcări (refacerea căilor de acces, evacuarea bunurilor depozitate, demolarea edificiilor ridicate, degajarea terenului de culturile multianuale plantate, etc.).</p> <p><i>Argumentare:</i> Încetarea efectuării lucrărilor este doar remediul pentru a preveni ca situația prejudiciabilă să degereze în una mai gravă. Cu toate acestea, sunt necesare și prevederi care ar stabili readucerea situației în limita legalului, prin înlăturarea consecințelor ei.</p> <p>p. 59. În cazul încălcării prezentului Regulament de către solicitanții avizelor de racordare, operatorul de sistem este în drept să suspende racordarea la rețelele electrice a instalațiilor electrice ale respectivilor solicitanți până la remedierea acestor încălcări.</p>	<p>Nu se acceptă Procedurilor respective se aplică în conformitate cu prevederile Legii regnului vegetal nr. 239/2007 la care se face trimitere în pct. 40</p> <p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare a Regulamentului</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Această propunere excedă domeniul de aplicare a Regulamentului</p>
--	---	--

<p>ÎS „Nodul Hidroenergetic Costești” Nr. 204 din 23.09.2024</p>	<p>21.</p>	<p>Prin prezenta, Administrația Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești” Vă informează că a examinat solicitarea Ministerului Energiei al Republicii Moldova cu Nr. 05-2408 din 16.09.2024, și. În limita competențelor și obligațiilor, Vă comunică lipsa, de obiecții, comentarii și propuneri vis-a-vis de proiectul menționat.</p>	<p>Se ia act</p>
<p>Î.M. „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” Nr. 2193 din 26.09.2024</p>	<p>22.</p>	<p>Urmare publicării proiectului de act normativ pe protalul guvernamental a proiectelor de decizii a autorităților publice în Moldova, inclusiv în contextul înregistrării și anunțării în ședința secretarilor generali ai ministerelor despre inițierea avizării proiectului Hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice (nr.unic de înregistrare 777/MEn/2024), precum și solicitarea Ministerului Energiei (nr.05-2408 din 16.09.2024) privind remiterea avizului asupra proiectului de act normativ, Întreprinderea municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” transmite anexat avizul obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect.</p> <p>În considerația definitivării proiectului de act normativ solicităm respectuos autorului, luarea în considerație a specificului modului de administrare și gestionare a teritoriilor de spații verzi, în special pentru mun. Chișinău și mun. Bălți, în care intervențiile pentru desfășurarea lucrărilor silvo-tehnice sunt frecvente și caracterizate de particularități și riscuri asociate, specifice ecosistemelor urbane.</p> <p>În context, vom aprecia acceptarea obiecțiilor și propunerilor înaintate, inclusiv după caz informarea despre participarea reprezentanților Întreprinderii municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” la ședințele publice referitoare la proiectul definitivat al Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice.</p> <p>1. Se impune reconsiderarea denumirii actului juridic prin prisma cerințelor alin. (1) și alin. (2) din art. 42 la Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. <i>Argumentare:</i> Denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării, iar includerea în denumire „abrogarea” unor acte normative de aceeași putere, nu fac reflectarea exprimării corecte a obiectului de reglementare. În plus, dacă într-un act normativ este menționat expres că la intrarea în vigoare a acestuia se abrogă un act existent, atunci actul din urmă se consideră abrogat din momentul intrării în vigoare a noului act, normă impusă de alin. (4) art. 47 și alin. (1) din art. 68 la Legea nr. 100/2017, care în deducție logică exprimă lipsa necesității includerii în denumirea actului a astfel de dispoziții, care constituie de fapt conținutul actului normativ.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p> <p>Nu se acceptă Având în vedere faptul că prin aprobarea prezentei Hotărâri urmează a fi abrogat Regulamentul expus în redacție anterioară, respectiv abrogate o serie de Hotărâri de Guvern neaplicabile/desuate, reieșind din prevederile art. 42 alin (4) care menționează că „<i>Dacă actul normativ modifică sau abrogă două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea trebuie să conțină o formulă generală</i>”</p>

	<p>2. La sbp. 12.1 din pct. 12, se va adăuga textul: „și a spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Fondul forestier nu reprezintă unicul ecosistem care este protejat de lege, corespunzător spațiilor verzi prin funcționalitatea și beneficiile directe și indirecte a acestor teritorii este imperativ necesară impunerea respectării cerințelor legislative de siguranță atât a serviciilor ecosistemice cât și de natură teritorială, în special când este vorba de delimitarea zonelor de protecție ale rețelelor electrice. Astfel, redacția normei se propune în următoarea redacție: „12.1 cerințe privind protecția fondului forestier și a spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale;”.</p> <p>3. Considerăm imperativ completarea pct. 15 cu un subpunct nou, pentru includerea respectării distanțelor față de vegetația prezentă în localități, în special pe suprafețele spațiilor verzi, după cum urmează:</p> <p>„15.4. în cazul instalării LEC în pământ, pe terenurile spațiilor verzi sau alte spații din localități, unde vegetația forestieră (arbori) este prezentă – menținerea distanței:</p> <p>a) de cel puțin 2 metri de la tulpina arborilor cu circumferința mai mare de 0,4m;</p> <p>b) de cel puțin 1,5 metri pentru arborii cu circumferința tulpinii mai mică de 0,4m;</p> <p>c) de cel puțin 0,7 metri menținerea distanței de la tulpina arbuștilor și arborilor (puieți) cu circumferința de până la 0,2m.”</p> <p><i>Argumentare:</i></p> <p>Din analiza efectuată a procesului de elaborare și promovare a inițiativei de reglementare a relațiilor juridice care pot apărea în zonele de protecție a rețelelor electrice, considerăm oportun luarea în considerație a pct. 9.21 din documentul normativ NCM B.01.05:2019 ”Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale”.</p>	<p><i>referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică laconic obiectul de reglementare al proiectului. Dacă se modifică sau se abrogă un singur act normativ, în denumire se indică numărul, anul și denumirea integrală a actului normativ modificat sau abrogat”. Prin urmare se consideră oportună păstrarea denumirii propuse.</i></p> <p>Se acceptă Autoritățile administrației publice locale au atribuții privind alocarea terenurilor pentru amplasarea rețelelor electrice și ei indică traseul liniilor electrice.</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat astfel încât distanțele de protecție pe terenurile spațiilor verzi sau alte spații din localități, unde vegetația forestieră (arbori) este prezentă să fie conform Normativului NCM B.01.05 „Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale”.</p>
--	--	--

	<p>Astfel, conform prevederilor art. 35 din Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții, Ordinele de aprobare a documentelor normative în construcții vor fi supuse expertizei juridice și înregistrării de stat de către Ministerul Justiției, iar textele integrale ale documentelor normative în construcții se publică în ediții speciale ale Monitorului Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>În considerația noilor prevederi legale privind respectarea documentelor normative în construcții, este cazul de menționat și alin. (2) art. 343 la Codul urbanismului și construcțiilor, nr. 434 aprobat de Parlament pe 28.12.2023, care stipulează că „Normativele tehnice în construcții se elaborează pentru fiecare dintre cerințele fundamentale aplicabile construcțiilor, aferent etapelor de viață a construcțiilor (proiectare, execuție, exploatare, urmărirea comportării în exploatare, intervențiile în timp și postutilizare), precum și pentru cerințele de asigurare a calității mediului construit și pentru cerințele de amenajare a teritoriului și de urbanism.</p> <p>În context, solicităm autorului actului normativ completarea Regulamentului avizat cu un subpunct nou, care va servi călăuză concretă pentru elaboratorii de proiecte pentru instalarea LEC, care sunt excesiv de multe în localități, iar prin săpăturile efectuate și lipsa respectării careva parametri fixați prin Regulament, încalcă drastic normele și distrug sistemul radicular principal, iar vegetația rămâne afectată și declinul biologic devine inevitabil.</p> <p>4. La pct. 40, se propune divizarea dispozițiilor referitoare la obligațiile operatorului și alta cu privire la coordonarea lucrărilor după obținerea autorizației. Astfel, se propune, în consecvență enumerarea dispozițiilor în ordinea cronologică crescătoare, în următoarea redacție:</p> <p>„41. Tăierea vegetației forestiere în limita culoarelor de trecere ale rețelelor electrice se coordonează cu proprietarii sau gestionarii terenurilor traversate de liniile electrice, după ce operatorul a notificat despre lucrările planificate Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului, conform cerințelor art. 26¹ din Legea regnului vegetal nr. 239/2007, sau după obținerea autorizației pentru tăieri ale vegetației forestiere în conformitate cu prevederile aceleiași legi.”</p> <p>„42. Operatorul de sistem a lucrărilor la obținerea autorizației beneficiază de dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale și a altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor electrice, conform art. 57 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.”</p>	<p>Nu se acceptă Conform prevederilor Legii nr. 239/2007 este prevăzută expres procedura și obligațiile părților interesate privind obținerea autorizațiilor de tăiere.</p> <p>Se acceptă parțial A fost reformulată a doua propoziție pentru a se alinia la propunerile respective.</p>
--	--	--

„43. La eliberarea autorizației pentru tăieri ale vegetației forestiere, pe terenurile din categoria spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale, inclusiv din perimetrul plantațiilor forestiere proiectate, Agenția de Mediu va lua în considerare dreptul operatorului de sistem a lucrărilor, care se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor imobile.”

Argumentare:

Pentru asigurarea funcționării eficiente sectorului electroenergetic, precum și întreprinderea măsurilor menite să garanteze securitatea aprovizionării cu energie electrică consumatorilor, prin prisma respectării legislației privind protecția mediului înconjurător, în special pentru soluționarea problemelor urbane, și luând în considerație demersurile adresate către Întreprinderea Municipală „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” pe parcursul anului 2023, privind examinarea vegetației de pe teritoriile spațiilor verzi urbane și obținerea actelor permissive necesare menținerii securității energetice în zona de protecție a liniilor electrice aeriene, și în scopul clarificării competențelor și atribuțiilor subiecților pentru intervențiile silvo-tehnice în zona de protecție a liniilor electrice aeriene, considerăm imperativ respectarea legislației ce reglementează relațiile juridice în domeniul energetic, precum și cel privind protecția mediului înconjurător. Considerăm oportun acceptarea de autor a introducerii acestor puncte care vor clarifica disputele și neclaritățile asupra posibilității autorizării operatorilor de sistem pentru asigurarea intervențiilor silvo-tehnice ce se impun în zonele de protecție ale rețelelor electrice.

Astfel, expunem punctul de vedere al Î.M. „AGSV” reieșind din analiza competențelor și pârghiilor legale reglementate de legiuitor, după cum urmează:

În cazul necesității obținerii autorizării pentru defrișare a vegetației prezente pe traseul rețelei electrice aeriene și în jurul altor obiecte ale rețelei electrice, operatorul de sistem a lucrărilor urmează să adreseze demersurile instituțiilor publice și autorităților competente pentru eliberarea actelor permissive, desemnate în mod corespunzător prin Legea regnului vegetal nr. 239/2007 și Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Legiuitorul pentru recoltarea masei lemnoase prin efectuarea lucrărilor de tăieri silvice în vegetația forestieră, totodată, oferă subiecților o procedură simplificată de acordare a acestui drept.

Astfel că, prin modificările aduse la Legea regnului vegetal prin Legea nr. 292 din 20.10.2022, se permite desfășurarea activității preconizate din data emiterii înștiințării de recepționare a notificării de către Agenția de Mediu, iar conform art. 26¹ din Legea regnului vegetal nr. 239/2007, notificarea privind recoltarea masei lemnoase se aplică în cazul:

-alin.(3) lit. c) – tăieri de igienă a arborilor și a arbuștilor sau anumitor părți ale acestora care constituie impediment pentru lichidarea avariilor sau reparațiilor urgente la rețelele ingineresti, în cazul căderii arborilor pe iniile de transport al energiei electrice și pe alte rețele

inginerești, împiedicând utilizarea acestora, precum și în cazurile în care vegetația forestieră prezintă pericol iminent pentru securitatea populației;

-alin.(3) lit. d) – tăieri în vegetația forestieră provenită din lăstari și semințe, aflată în afara plantațiilor forestiere proiectate (în zonele de protecție a liniilor de transport al energiei electrice, a liniilor de comunicații electronice, a terasamentelor de cale ferată, a debleurilor, a canalelor de evacuare a apei, a digurilor de protecție contra inundațiilor și a barajelor), care împiedică exploatarea acestora și constituie un risc sporit pentru integritatea componentelor de infrastructură inginerescă.

În cazurile specificate la alin.(3) lit. c), măsurile ce se impun pentru remedierea situației pot fi efectuate imediat. În acest caz, cel târziu la sfârșitul zilei de intervenție cu tăieri silvice asupra vegetației, beneficiarii lucrărilor, indiferent de forma de proprietate sau de apartenența departamentală, persoanele fizice, inclusiv străine rezidente, sunt obligate să notifice Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului despre lucrările efectuate, conform procedurii stabilite.

Corespunzător, în scopul obținerii Autorizației pentru tăieri ale vegetației forestiere, prin prisma art. 57 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, este reglementat și se acordă operatorilor de sistem a lucrărilor, dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pe durata de exploatare a rețelelor electrice, fără a fi necesară obținerea acordului statului sau al unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricărui acte juridice sau îndeplinirea altor formalități, în plus acest drept se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor imobile.

Totodată, prevederile din art. 57 expune la alin. (2) „asupra terenurilor și a altor bunuri proprietate privată, operatorii de sistem, în condițiile prezentei legi, pe durata lucrărilor de construcție, exploatare, întreținere, reabilitare, modernizare, inclusiv de retehnologizare, a rețelelor electrice, (operatorul de sistem a lucrărilor), beneficiază de dreptul de folosință asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor electrice prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor electrice; iar la alin. (6) „operatorii de sistem sunt obligați să se folosească cu bună-credință de folosință și să achite proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor electrice”.

În cazul lucrărilor autosesizate și planificate de operatorul de sistem, care necesită intervenții silvo-tehnice din cauza impedimentelor create pe infrastructura proprie, amplasată pe terenul Î.M.,AGSV”, subteran sau aerian, aceste acțiuni se coordonează din oficiu la cerere, iar actele cercetare fitosanitară a vegetației forestiere, însoțită de recomandările de rigoare privind tratamentul silvic aplicabil, necesare pentru obținerea Autorizației de tăieri a vegetației forestiere, poate fi obținut de la alte autorități publice autorizate prin Lege (Institutului de

		<p>Cercetări și Amenajări Silvice, Întreprinderile de stat silvice, Grădina Botanică Națională, etc).</p> <p>Reiterăm necesară introducerea acestor prevederi pentru a clarifica pentru toți subiecții modalitatea juridică de obținere a autorizațiilor, sau realizarea intervențiilor silvotecnice fără autorizare, care în prezent sunt interpretabile din cauza lipsei de reglementare, astfel cum este susținut și în Nota de fundamentare a proiectului de act normativ.</p>	Se ia act
Avizare și consultare publică repetată			
<p>Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică Nr. 08-02/5098 din 21.10.2024</p>	23.	<p>Prin prezenta, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare — ANRE) informează că a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice (în continuare — Regulament) și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic — 777/MEn/2024), autor — Ministerul Energiei, înregistrat la ANRE cu nr. 14192 din 15 octombrie 2024, și prezintă următoarele propuneri/obiecții la proiectul menționat:</p> <p><u>La proiectul Regulamentului:</u></p> <p>1. De redactat textul în conformitate cu indicațiile metodologice privind regulile de tehnică legislativă.</p> <p><i>Argumentare:</i> în proiectul regulamentului se utilizează sintagma „legislația în vigoare”, cuvintele „în vigoare” fiind inutile. Cuvintele nu sunt ajustate la forma gramaticală corespunzătoare - „... producători și consumatori noncasnici, proiectanți, verificatorii de proiecte, electricienii autorizați ...”, „Pentru LEA, zona de protecție a rețelelor electrice, zonă de protecție a liniei electrice ce aparține”</p> <p>2. La pct. 7. noțiunea „linie electrică de cablu (LEC)” de modificat în „linie electric în cablu”.</p> <p><i>Argumentare:</i> în domeniul electroenergetic, de către toate părțile implicate se utilizează conform redacției propuse. Suplimentar, această redacție este utilizată în Normele de securitate la exploatarea instalațiilor electrice, Normele de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici, precum și în Normele minime de exploatare a centralelor și rețelelor electrice.</p> <p>3. Pct. 10. de expus în următoarea redacție: „10. Datele privind amplasarea în teren a rețelelor electrice și a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici se prezintă autorităților administrației publice locale, pentru a fi transpuse pe hărțile funciare ale unităților administrativ-teritoriale, în termen de 30 zile de la data punerii în funcțiune a acestora.”</p> <p><i>Argumentare:</i> în vederea expunerii mai clare și exacte.</p> <p>4. La pct. 38, cuvântul „capitală” de exclus.</p> <p><i>Argumentare:</i> măsurile de limitare a coroziunii rețelelor electrice pot fi prevăzute în cadrul oricărui tip de reparații, nu doar celei capitale.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat.</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>5. La textul proiectului din Regulament, cuvântul „vecinătate/a” de substituit cu sintagma „zonă de protecție” la forma gramaticală potrivită. <i>Argumentare:</i> Cuvântul „vecinătate” este ambiguu și nu este clar la care distanțe și dimensiuni se referă în cazul utilizării acestuia, de aceea considerăm oportun utilizarea sintagmei „zona de protecție” dat fiind faptul că în proiectul regulamentului sunt prevăzute distanțe care asigură zona protecție a instalațiilor/rețelelor/liniilor electrice.</p> <p>6. La pct. 44 din proiectul Regulamentului se propune de exclus cuvântul „agricole”. <i>Argumentare:</i> Propunerea respectivă urmărește scopul de a exclude faptul că doar terenurile agricole să fie supuse restabilirii, or operatorii de sistem urmează să restabilească toate tipurile de teren în cazul în care acestora le-au fost aduse daune.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
<p>ÎCS „Premier Energy Distribution” SA <i>Nr. 0705/194420-20241018</i></p>	<p>24. Î.C.S. ”Premier Energy Distribution” S.A. Vă expediază propunerile de completare a respectivului proiect de regulament conform Tabelului de sinteză anexat.</p> <p>p. 42. În zonele de protecție ale rețelelor electrice, de-a lungul LEA ce traversează fondul forestier și pe terenurile din afara fondului forestier, operatorii de sistem sunt obligați să efectueze lucrări de defrișare sau tăieri de modelare a vegetației forestiere pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice în corespundere cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.</p> <p><i>Argumentare:</i> Solicităm excluderea ultimei fraze din p.42 care se referă la legislația cu privire la protecția regnului vegetal, deoarece obiectul Regulamentului este protecția rețelelor electrice, și nu a regnului vegetal. Domeniul protecției regnului vegetal constituie obiectul de reglementare a actelor normative speciale - cu incidență directă în toate sferele vieții sociale care vizează regnul vegetal, prin urmare, noul regulament nu le poate include. Aceste considerente, de altfel, au fost menționate chiar de către autorul proiectului în argumentarea refuzului de a accepta unele propuneri ale Î.C.S.”Premier Energy Distribution”S.A. de modificare a proiectului (a se vedea Tabelul de sinteză anexat).</p> <p>p. 59. După întreprinderea măsurilor prevăzute în pct. 58 operatorul de sistem este obligat să sesizeze Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu prezentarea tuturor materialelor acumulate și descrierea măsurilor întreprinse, în vederea inițierii procedurii de aplicare a sancțiunii contravenționale. După emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale prin care s-a stabilit vinovăția persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va informa operatorul asupra rezultatului cauzei contravenționale, iar acesta va înainta o cerere de chemare în judecată în vederea restabilirii zonei de protecție a rețelei electrice.</p> <p><i>Argumentare:</i></p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat.</p>

		Solicităm completarea acestui punct cu obligația ANRE, în calitate de agent constator - participant la aceste procese contravenționale, de a informa OSD/OST cu privire la rezultatele cauzelor contravenționale cu privire la încălcarea zonelor de protecție. Or, OSD/OST nu participă întotdeauna la asemenea dosare și nu poate cunoaște rezultatul lor. Prin urmare, instituind o obligație în sarcina OSD/T de a introduce asemenea acțiuni, prevederile Regulamentului trebuie să asigure că acestea sunt realizabile și echitabile - inclusiv, prin mecanismul informării OSD/T.	
SA „Termoelectrica” <i>Nr. 79/7574 din 23.10.2024</i>	25.	<p>Prin prezenta, „Termoelectrica” S.A. informează, că a examinat repetat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/ME/202a) și înaintea, următoarele propuneri de modificare și obiecții la proiectul Regulamentului, după cum urmează:</p> <p>1. La pct. 3 de a completa după textul „în zonele de protecție ale rețelelor electrice” cu textul „ , inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici”. Aceste modificări sunt necesare pentru aducerea pct. 3 în concordanță cu prevederile pct. 5 din proiectul Regulamentului.</p> <p>2. La pct. 6 de a completa după textul „în zonele de protecție ale rețelelor electrice” cu textul „ , inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici ”. Aceste modificări sunt necesare pentru aducerea pct. 3 în concordanță cu prevederile pct. 2 din proiectul Regulamentului.</p> <p>3. La pct. 8 de a completa după textul „ zonelor de protecție ale rețelelor electrice ” cu textul „ , inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici”. Aceste modificări sunt necesare pentru aducerea în concordanță cu prevederile pct.2 din proiectul Regulamentului.</p> <p>4. La pct. 9 de a completa după textul „ zonelor de protecție ale rețelelor electrice ” cu textul „ , inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici”. Aceste modificări sunt necesare pentru aducerea în concordanță cu prevederile pct. 2 din proiectul Regulamentului.</p> <p>5. Secțiunea 9 de urmează a fi suplinit cu prevederea referitor la răspunderea persoanelor fizice și juridice pentru nerespectarea cerințelor cu privire la zonele de protecție ale liniilor electrice ale producătorului și ale consumatorului noncasnic.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Aceste prevederi se regăsesc în Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008.</p>

<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Nr. 21-5737 din 31.10.2024</p>	<p>26. Urmare a examinării repetate a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.</p> <p>Ministerul își menține obiecțiile expuse anterior prin avizul nr. 21-5094 din 30.09.2024 în partea ce ține de pct. 24, 26, 51 (actual 53) și 52 (actual 54).</p> <p>La fel, pct. 12.3 se va expune în următoarea redacție „cerințe privind zona drumului public și zonele de protecție ale acestuia”.</p> <p>Totodată, redacția actuală a pct. 28-29 urmează a fi ajustată la prevederile art. 156 alin. (3) din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023, conform căruia „autorizațiile de construire și cele de desființare aferente lucrărilor declarate de utilitate publică de interes</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Prevederile pct. 24 corespund Legii nr. 107/2016 cu privire la energie electrică, iar textul din pct. 24.1 a fost reformulat.</p> <p>Cât privește prevederea de la pct. 26 aceasta se referă la perioada de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 107/2016 cu privire la energie electrică când cadrul juridic nu prevedea expres interdicția de a efectua lucrări de construcție în zona de protecție a rețelei electrice. Totodată, a se vedea capitolul IX din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică care prevede dreptul operatorului de a realiza lucrări de exploatare/reabilitare/modernizare a rețelelor electrice întru asigurarea unui serviciu public de transport a energiei electrice de calitate și fiabilitatea corespunzătoare, cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.</p> <p>Textul de la pct. 51 și 52 a fost reformulat.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost modificat</p>
--	---	--

	<p><i>național se emit de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicii în domeniile de competență ale acestuia”.</i></p> <p>Chiar dacă prevederile pct. 28-29 se referă la eliberarea certificatelor de urbanism pentru proiectare și autorizațiilor de construire pentru clădiri rezidențiale, nerezidențiale și construcții provizorii, este necesar a se menționa că actele permise nu se emit doar de către Administrația Publică Locală.</p> <p>Conform prevederilor art. 3 din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 „clădire nerezidențială, reprezintă clădire destinată pentru producții industriale, clădire de menire social-culturală, de învățământ, de agrement, de sport, orfelinat, spital, hotel, clădire din cadrul infrastructurii transporturilor, lăcaș de cult”. La această categorie, se atribuie inclusiv lucrările declarate de utilitate publică de interes național (ex: infrastructura de transport) iar în acest caz emitent al actului permisiv va fi instituția din subordinea organului central de specialitate, responsabilă de implementarea politicilor în domeniile de competență ale acestuia.</p>	
<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Nr. 2024PHG-3641 din 04.11.2024</p>	<p>27. În contextul examinării proiectului definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024), Vă comunicăm următoarele.</p> <p><u>1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord:</u></p> <p>În ceea ce ține de denumirea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului, considerăm că argumentele autorului proiectului privind elaborarea unei noi versiuni a legii sunt nepertinente, întrucât temeiul legal indicat în proiectul Hotărârii Guvernului de aprobare a Regulamentului este indicat Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, deci un act normativ în vigoare. De altfel, dacă autorul intenționează să indice ca temei legal al proiectului Hotărârii Guvernului, viitoarea Lege, atunci data intrării în vigoare a Hotărârii nu poate fi mai degrabă decât cea a Legii.</p> <p>În partea ce ține de observația de a utiliza termenul de „deținător de teren”, observăm că din prevederile articolului 500 alineatul (1) din Codul civil se deduce că dreptul de proprietate este constituit din trei elemente: dreptul de posesie, de folosință și de dispoziție. Astfel, apreciem că „dreptul de utilizare” invocat de către autor, reprezintă același drept de folosință. Or, atâta timp, cât potrivit Codului funciar, termenul de „deținător de teren” include și proprietarul, titularul dreptului de posesie, folosință și dispoziție, apreciem că includerea în textul pct. 3 din Regulament este inutilă.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Este o propunere pertinentă la care a fost identificat un consens cu Ministerul Justiției în partea ce ține de păstrarea denumirii propuse a Regulamentului, fiind aduse argumentele de rigoare.</p> <p>Se acceptă</p>
<p>Expertizare</p>		

<p>Ministerul Justiției Nr. 04/2-993 din 11.11.2024</p>	<p>28.</p>	<p>Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEEn/2024), comunicăm următoarele.</p> <p>Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ a fost elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. 1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, care stabilește competența Guvernului de a aproba Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ.</p> <p>Cu titlu de observație generală, semnalăm că denumirea proiectului Regulamentului este diferită și nu corespunde cu denumirea menționată la art. 4 alin. (1) lit. 1) din Legea nr. 107/2016, motiv pentru care se va revedea și se va expune potrivit Legii.</p> <p>Totodată, aferent rigorilor normative se vor reține următoarele:</p>	<p>Se ia act</p> <p>Este o propunere pertinentă la care a fost identificat un consens cu Ministerul Justiției în partea ce ține de păstrarea denumirii propuse a Regulamentului, fiind aduse următoarele argumente de rigoare.</p> <p>În prezent legislația sectorială din domeniul energetic dar și pe domeniul apelor conține acte normative similare pentru rețelele edilitare care reglementează zonele de protecție:</p> <ul style="list-style-type: none"> - HG 1104/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale; - HG 876/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor termice; - HG 949/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă; - HP 141/2012 privind constituirea Comisiei de anchetă pentru verificarea gestiunii fondului forestier, a zonelor de protecție a apelor râurilor și ale bazinelor de apă, a parcurilor; - OIFPS 521/2015 privind aprobarea formularelor tipizate
--	------------	---	---

			<p>a Dării de seamă fiscale și a Informației pe taxele pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.</p> <p>Totodată, denumirea propusă în 2002 prin aprobarea Hotărârii de Guvern 514 poate crea unele confuzii, deoarece prin protecția rețelelor electrice se subînțelege automatizarea sistemelor de protecții prin relee și mai puțin zonele de protecție a rețelelor electrice.</p> <p>Deci, esența este că în timp Legislația a evoluat, dar acest subiect nu a fost abordat, în acest context, menționam că, denumirea propusă pentru Regulamentul nou urma să se regăsească în noua Lege cu privire la energia electrică, planificata spre aprobare în luna decembrie 2023, însă promovarea căreia nu s-a reușit din mai multe considerente, Lege care în prezent este în etapa de consultări publice (https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-legii-cu-privire-la-energia-electrica/13057). Astfel, fiind recepționate multe propuneri și sugestii de îmbunătățire, Ministerul a introdus în calitate de autor și modificările legate de denumirea Regulamentului</p>
--	--	--	---

	<p><u>La proiectul Regulamentului:</u></p> <p>Potrivit art. 45 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare, explică termeni (noțiuni), definesc concepte și orientează întreaga reglementare, se inserează în dispozițiile generale ale actului normativ. Astfel, recomandăm expunerea prevederilor din secțiunile 1 și 2, într-o singură secțiune intitulată „Dispoziții generale”.</p> <p>La pct. 5, în virtutea caracterului obligatoriu al actelor normative, cuvintele „în vigoare” se vor exclude.</p> <p>La pct. 28, pentru evitarea unui paralelism legislativ, este necesară excluderea normei referitoare la obligația respectării de către autoritățile administrației publice locale a cerințelor față de zonele de protecție a rețelelor electrice, stabilite în prezentul Regulament, or, respectiva normă se regăsește în art. 5 alin. (2) din Legea nr. 107/2016.</p> <p>La pct. 29 este inclusă o normă de interdicție pentru autoritățile administrației publice locale de a elibera certificate de urbanism pentru proiectare și autorizații de construire care permit edificarea clădirilor rezidențiale și nerezidențiale în zonele de protecție ale rețelelor electrice. În această legătură, semnalăm că prevederea respectivă reprezintă o normă primară. În context se va reține că, hotărârile Guvernului nu pot reglementa relații sociale primare, deoarece acestea țin de domeniul legilor și sunt de competența legiuitorului, ele trebuie să concretizeze unele momente de procedură sau de fond ale legilor, să reglementeze detaliat anumite relații sociale (prin regulamente, instrucțiuni, statute, reguli, metodologii), dar nu le pot substitui (observație valabilă și pentru pct. 30).</p> <p>Totodată, la pct. 30, recomandăm, expunerea normei fără a se menționa cine și cui va interzice amenajarea rețelelor de iluminat public și amplasarea echipamentelor electronice de supraveghere video pe stâlpii rețelelor electrice de distribuție. Concomitent, semnalăm că nu este clar în care cazuri amplasarea echipamentelor electronice de supraveghere „ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, integritatea bunurilor sau ar împiedica desfășurarea anumitor activități”. Deci, pentru o mai bună înțelegere a normei, este necesară revederea și reformularea acesteia.</p> <p>La pct. 33 cuvintele „la prezentul Regulament”, în ambele cazuri, se vor exclude. Potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ. Observația dată este valabilă și pentru pct. 40.</p>	<p>în cauză. A se vedea art. 140 din Proiectul de Lege cu privire la energia electrica (se anexează).</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost reformulat</p> <p>Se acceptă Prevederea expusă în pct. 30 a fost exclusă deoarece se va aplica prevederile Legii nr.107/2016</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---

	<p>La pct. 35, pentru corectitudinea informației juridice: textul „NRS 35-03-96:2008 Cerințe de securitate industrială la construcția, montarea, punerea în funcțiune, utilizarea, repararea și verificarea tehnică a macaralelor, aprobate prin Ordinul nr. 13 din 31 ianuarie 2009 al Ministerului Economiei și Comerțului” se va substitui cu textul „reglementarea tehnică NRS 35-03-96:2008 „Cerințe de securitate industrială la construcția, montarea, punerea în funcțiune, utilizarea, repararea și verificarea tehnică a macaralelor”, aprobată prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr. 13/2009”; cu referire la textul „NRS 35-03-73:2006 Reguli de construcție și exploatare inofensivă a instalațiilor de ridicat (turlor), aprobate prin Hotărârea Serviciului Standardizare și Metrologie al Republicii Moldova nr. 1946-RT din 20 iunie 2006”, semnalăm că respectivele Reguli nu au fost publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În redacția pct. 36, semnalăm lipsa de precizie a normei determinate de utilizarea sintagmelor „și din apropierea acestora” și „să execute cerințele justificate”, sens în care recomandăm detalierea acestora.</p> <p>La pct. 39, norma privind solicitarea operatorului de sistem de a sista lucrările efectuate în zona de protecție a rețelelor electrice, în cazul în care se încălcă prevederile Regulamentului, este declarativă și urmează a fi revizuită.</p> <p>La pct. 46, întru utilizarea unei terminologii unitare, expresia „și compensează daunele cauzate prin executarea lucrărilor” se va substitui cu expresia „și repară prejudiciile cauzate deținătorilor de terenuri prin executarea lucrărilor” (a se vedea: art. 62 din Codul funciar nr. 22/2024). Propoziția a doua este declarativă și se va exclude.</p> <p>Pct. 50, 51 și 57, urmează a fi revizuite sau excluse, deoarece includ doar niște norme declarative și de trimitere.</p> <p>La pct. 59, semnalăm că prevederile de referință ale pct. 58 (<i>efectuarea lucrărilor în zona de protecție a rețelelor electrice cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament</i>) sunt expuse declarativ și urmează a fi reexaminat prin prisma art. 163 din Codul contravențional, potrivit căruia, se califică ca contravenție și se sancționează faptul „<i>încălcării cerințelor</i></p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Cerințele se justifică de la caz la caz în baza instrucțiunilor interne ale operatorilor și ale documentelor normativ-tehnice orientate spre asigurarea integrității rețelelor electrice și prevenirea accidentelor.</p> <p>Se acceptă Prevederea expusă în pct. 39 a fost exclusă.</p> <p>Se acceptă parțial Textul a fost redactat.</p> <p>Se acceptă parțial Pct. 50 a fost modificat, iar pct. 57 a fost exclus.</p> <p>Se acceptă parțial</p>
--	--	--

	<p><i>prevăzute în Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, care creează pericolul unei pene de curent, perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, deteriorarea rețelelor electrice, provocarea unor avarii, incendii, accidente sau care poate avea drept urmare punerea în pericol a vieții oamenilor ori cauzarea de daune”. Subsidiar, atragem atenția că răspunderea juridică trebuie să fie prevăzută de normele materiale, ce stabilesc tipul concret de răspundere (penală sau contravențională), determină faptele și sancțiunile pentru comiterea acestora.</i></p> <p>Secțiunea 10 (pct. 60) urmează a fi exclusă din proiectul Regulamentului, deoarece dispozițiile finale și tranzitorii sunt caracteristice legilor, iar în cazul actelor normative ale Guvernului, acestea urmează a fi plasate în textul hotărârii, dar nu în anexele ei. Totodată, se va reține că, elementele structural-complexe cum ar fi secțiunile și capitolele nu pot fi constituite dintr-un singur punct.</p> <p>Referitor la textul Anexei nr. 2 la Regulament, semnalăm că „notele de subsol” nu reprezintă elemente de structură ale actului normativ, fapt pentru care urmează a fi expuse în text cu numerotare.</p> <p>Adițional, în nota de fundamentare (pct. 8), urmează a fi revizuită și expusă corect justificarea necesității intrării în vigoare a hotărârii la data publicării acesteia, or, actul normativ poate să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dar nu „se aprobă la data publicării”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
<p>Centrul Național Anticorupție <i>Nr. 06/2/19862 din 12.11.2024</i></p>	<p>29. Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (număr unic 777/MEn/2024).</p> <p>Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.</p> <p><u>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</u> <i>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</i></p> <p>Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Energiei, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Se ia act</p>

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului
Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate".

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Energiei www.energie.gov.md la compartimentul Transparență decizională/Consultări publice, precum și pe portalul www.particip.gov.md

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

Se ia act

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit punctului 1 din proiectul Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice, acesta are drept scop:

- „- asigurarea integrității și protecției rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici amplasate în afara proprietății acestora;
- asigurarea funcționării și exploatații normale a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici amplasate în afara proprietății acestora;
- prevenirea accidentelor, pericolelor pentru persoane, bunuri și mediu”.

Astfel, prin proiect se propune reglementarea zonelor de protecție a rețelelor electrice, inclusiv prin stabilirea expresă a zonelor de protecție în cazul stațiilor electrice, a posturilor

de transformare, a punctelor de distribuție, a celulelor și echipamentelor de secționare și de comutație.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin stabilirea zonelor de protecție ale rețelelor electrice.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."

Nota de fundamentare stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare".

În nota de fundamentare se menționează: „Implementarea actului normativ propus nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

	<p>f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;</p> <p>g) se evită tautologiile juridice;</p> <p>h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"</p> <p>Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.</p> <p><i>II.2. Coerența legislativă a proiectului</i></p> <p>În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.</p> <p><i>II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect</i></p> <p>Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta. În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.</p> <p><i>II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului</i></p> <p>Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p><u>III. Concluzia expertizei</u></p> <p>Potrivit punctului 1 din proiectul Regulamentului privind zonele de protecție ale rețelelor electrice, acesta are drept scop:</p> <p>„- asigurarea integrității și protecției rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici amplasate în afara proprietății acestora;</p> <p>- asigurarea funcționării și exploatării normale a rețelelor electrice, inclusiv a liniilor electrice ale producătorilor și ale consumatorilor noncasnici amplasate în afara proprietății acestora;</p> <p>- prevenirea accidentelor, pericolelor pentru persoane, bunuri și mediu”.</p> <p>Astfel, prin proiect se propune reglementarea zonelor de protecție a rețelelor electrice, inclusiv prin stabilirea expresă a zonelor de protecție în cazul stațiilor electrice, a posturilor de transformare, a punctelor de distribuție, a celulelor și echipamentelor de secționare și de comutație.</p> <p>Cu referire la impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, în nota de fundamentare se menționează că: „Implementarea actului normativ propus nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat”.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p>
--	---	---

		În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție	Se ia act
--	--	--	------------------

Ministrul Energiei

Victor PARLICOV